National Library
Bibliothèque Nationale
MAY 6 1975
Section des Journaux

B103/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 18 SESTDIENA, 1975. GADA 3. MAIJS, 25. GADS

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited.
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices. New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS. 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

SATURDAY, MAY 3, 1975

Vašingtonas ārpolitika krustceļos

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Kad Otra pasaules kara sākuma posmā Hitlera divīzijas jau atradās Maskavas pievārtē, komūnistu poļitruki esot dūšu zaudējušos sarkanarmiešu miljonus mierinājuši: „Redziet, biedri, mūsu territorija ar katru dienu samazinās. Ko tas nozīmē? Tas nozīmē, ka mūsu stāvoklis faktiski ar katru dienu uzlabojas." Runā, ka šis marksistiskās dialektikas autors esot bijis pats Staļins. Bija jāpaiet trīsdesmit pieciem gadiem, lai šo absurdo teoriju citā vietā un no cita vīra mutes pasaule dzirdētu šodien. Tas bija ASV prezidents Fords, kas pēc tam, kad Vašingtona „goda pilnā miera" vietā Indoķīnā, pametusi savām liktenim Kambodiju un Dienvidvietnamu, apgalvoja, ka ar amerikāņu saistību izbeigšanos šajā telpā ASV svars starptautiskās politikas apjomā pieņemšoties spēkā un cieņā. Ļoti iespējams, ka tas arī notiks, bet patiesā aina tagad diemžēl ir gluži otrāda. Ārpolitika nekad nav bijusi amerikāņu stiprā puse. Caurmēra amerikānim daudz tuvāk stāv jaunās automašīnas motora stiprums vai jauniegādātās krāsu televīzijas aparāta kvalitāte nekā Vašingtonas prātīgie vai nepārdomātie gājieni starptautiskā forumā.

Ar prezidenta Niksona nākšanu pie varas faktiskā amerikāņu ārpolitikas veidošana nonāca līdz šim maz pazīstama žīdu tautības izcelsmes emigranta - akadēmiķa Dr. Kisingera rokās. Neapstrīdot Kisingera labos nodomus un arī nenoliedzamās spējas, ir tomēr jākonstatē, ka viņa vadītās ārpolitikas ēra ieies vēsturē kā Kisingera „personiskās diplomātijas" gadi. Stāvokli vēl ļaunāku padarīja tas apstāklis, ka Dr. Kisingers bija ne tikai faktiskais ASV ārpolitikas veidotājs, bet tajā pašā laikā arī prezidenta personiskais padomnieks vissvarīgākos valsts drošības jautājumos. Zem vienas cepures bija sakoncentrēts pārāk liels iespaids un vara.

Laikā, kad Saigonas krišana komūnistu rokās ir vairs tikai dienu vai pat stundu jautājums, Dr. Kisingera „personiskā ārpolitika" piedzīvojusi neapslēpjamu neveiksmi. Ir jāievēro, ka tas bija kongress, kas faktiski darīja galu Kisingera diplomātijas ērai. Šodien jāšaubās, vai slepenās sarunās ar Hanojas emisāriem panāktais Indoķīnas miera nolīgums bija Dr. Kisingera diplomātijas triumfs. Varbūt ka Kisingeram piešķirtā miera prēmija par panākto vienošanos bija viens no šī gadu simteņa nožēlojamākiem „jokiem" diplomātijas vēsturē. Neaizmirsīsim to, ka Kisingera Hanojas pretspēlētājs viņam piešķirto Nobela miera prēmiju nepieņēma. Un tā mums jāsecina, ka Parīzes konferencē parakstītais dokuments nebija amerikāņiem „miers ar nezaudētu godu". Amerikāņu asins upuri komūnisma apturēšanai Indoķīnā var izrādīties par velti izlietām asinīm. No otras puses, mēs nevaram pateikt to, kāda izskatītos pasaule šodien, ja komūnistu invāziju Dienvidvietnamā un Indoķīnā nebūtu apturējuši trīs ASV prezidenti. Liktenim bija labpaticies, ka prezidentam Džeraldam Fordam bija jāuzņemas nožēlojamā loma, deklarējot pasaulei faktisko amerikāņu kapitulāciju Indoķīnā. Prezidenta Forda atzīšanās — „Mūsu loma Indoķīnā ir izbeigusies" iezīmē krustceļus amerikāņu ārpolitikā. Ar goda vārdu solītās garantijas pārvērtušās par lauztām un ignorētām ASV saistībām. Nav brīnums, ka uz ASV solījumiem un garantijām pasaule tagad skatās ar šaubām un aizdomām.

Par Kisingera „personiskās diplomātijas" kalngalu uzskatīja Vašingtonas un Maskavas detanti, arī amerikāņu sakaru atjaunošanu ar Pekingu. Detante patiesībā bija un vēl ir viens no visparadoksālākiem un vienpusīgākiem starptautiskiem nolīgumiem. Pat aklam tagad ir jāredz, ka tas bija tikai Maskavai izdevīgs politisks gājiens. Bez jebkādām pretkoncesijām, varbūt izņemot pāris desmit tūkstošu žīdu emigrantu izlaišanu no Pad. savienības, Brežņevam ar Kisingera palīdzību izdevās iežūžināt rietumus maldīgā miera illūzijā. Kādēļ jābūt modriem, kādēļ jābruņojas, ja vienīgais spēks, kas varētu apdraudēt mieru un amerikāņu labklājību, ir tikpat kā labākais draugs. Protams, Brežņevam par šo draudzību bija pavisam citi uzskati. Mēs zinām, ka Pad. savienība drudžaini turpinājusi bruņoties un nav atteikusies no plāniem uzspiest visai pasaulei komūnistu diktatūru. Par detanti, agri vai vēlu, būs jāsamaksā. Mēs varam pieņemt, ka varbūt ar Kisingera „personiskās diplomātijas" izbeigšanos amerikāņi revidēs savas patiesās attieksmes pret Maskavu. Vai pieminēt Dr. Kisingera diplomātijas priecīgās un bēdīgās dienas Vidējos austrumos. Būtu aplam apgalvot to, ka Kisingers vienmēr nebūtu pirmā vietā licis ASV intereses. Arabu pasaulē viņam varbūt ir vairāk draugu nekā viņa ciltsbrāļu valstij Izraēlai. Apsēsts ar Vidējo austrumu miera atrisināšanas problēmu, Kisingers pameta novārtā bīstamu notikumu attīstību Indoķīnā. Arī Kipras, Grieķijas un Turcijas atsvešināšanos no NATO Kisingers var pierakstīt pienācīgas vērības neveltīšanai šīm problēmām.

Nekad ASV politiskais prestižs Eiropā nav bijis tik zems kā tagad. Vašingtonas un Maskavas detantes „miera gāze" arī te atstājusi savu postošo iespaidu. Vēl neviens nevar pateikt, kā beigsies politiskie notikumi Portugalē. Pēc labā spārna diktatūras gāšanas Portugale varēja viegli izveidoties par komūnistu tilta gala poziciju Eiropas dienvidrietumu stūrī. Tas nav Kisingera nopelns, ka notikušajās parlamenta vēlēšanās portugaļu tauta nepārprotami apliecināja, ka tā nevēlas bāzt galvu komūnisma sakās. Tie bija daži drosmīgi portugaļu katoļu baznīcas augstākie garīdznieki, kas, riskējot ar dzīvību, brīdināja savu tautu no sarkanām diktatūras briesmām. Sociālistu un centra partiju vairākums parlamentā vēl nenozīmē, ka portugaļu komūnisti būtu jau „metuši flinti krūmos". Kaut komūnisti notikušajās vēlēšanās ieguva tikai

(Turpinājums 20. lp.)

DV centrālās valdes loceklis A. Puķīte (pa kreisi), pēc DV priekšnieka J. Frišvalda apsveikuma nolasīšanas pasniedz DV ASV delegātu sapulcē PBLA priekšniekam Uldim Gravam Centrālās valdes 1000 dol. čeku Latvijas brīvības fondam.
Foto: Bruno Rozītis

Saigona kapitulējusi

Dažas stundas pēc amerikāņu evakuēšanās no Dienvidvietnamas galvaspilsētas Saigonas prezidents Dongvanmins paziņoja Saigonas valdības beznoteikumu kapitulāciju vietkongiešiem. Prezidents provizoriskai revolūcionārai valdībai rādio pārraidījumā sacīja, ka kapitulācija notikusi, lai novērstu turpmāku asins izliešanu un pavēlēja Dienvidvietnamas armijai pārtraukt cīņas, paliekos savās vietās. Komūnistu spēki tūliņ sāka okupēt pilsētu, kuŗā parādījās baltie karogi. Amerikāņu sūtniecības nama priekšā pulcējušies simtiem dienvidvietnamiešu, kas vēlējušies doties amerikāņiem līdz, kad tie helikopteros atstājuši apdraudēto pilsētu, to vidū arī daudzi vietējie, **kas ilgus gadus bijuši nodarbināti amerikāņu sūtniecībā.**

Kanadas sūtniecības darbinieki — Kanadas pavalstnieki izlidoja uz Honkongu, bet vietnamieši, kas tur strādājuši, palikuši. Agrākais Kanadas ministru prezidents Dīfenbēkers izteicies, ka liels skaits sūtniecības darbinieku bijuši vietnamieši, kam tagad draud dzīvības briesmas.

Austrālijas sūtniecības evakuācija no Saigonas izsaukusi politisku skandalu pašu mājās, jo evakuētie austrāliešu diplomāti atteikušies izvest ap 30 dienvidvietnamiešu — savus darbiniekus. Opozicijas vadītājs Malkolms Frēzers Pertā izteicies, ka „grūti atcerēties Austrālijas vēsturē tik nicināmu gadījumu kā šoreiz, kad valdība tā izrīkojusies ar šiem cilvēkiem".

VIENOTI DARBĀ - LATVIJAI BRĪVAI

1950 — 1975

Daugavas Vanagu organizācijas, DV Toronto nodaļas un DV teātŗa Kanadā

25 GADU DARBIBAS ATCERES
sarīkojumi

no 3. līdz 11. maijam Toronto

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1975. GADA 3. MAIJS, 18. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe. 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.
Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

DIVI PASAULES DAUZĪTĀJI

Dadža zīmējums

Osvalds Freivalds

8. maijs

Latvijas okupanti gatavojas ar lielu brāvūru atzīmēt Latvijas „atbrīvošanas" 30. gada dienu. Kā par visiem padomijas propagandas trikiem, tā arī par šo ir jāsaka, ka ilenu maisā nevar noslēpt. Šīs Latvijas „atbrīvošanas svinības" ar pieminekļu atklāšana, piespiedu demonstrācijām un mītiņiem ir domātas brīvo rietumu tautu apmānīšanai.

1945. g. 8. maijā Kurzeme atkal nonāca zem krievu komūnistu asiņainās diktātūras režīma, tāpat kā tas jau pirms pusgada bija noticis ar pārējo Latviju. Atkārtojās atkal tas pats, kas Latvijā bija jau noticis 16. g.s. Livonijas kara laikā, 18. g.s. Lielā ziemeļu kara laikā un 1940./41. g. pēc pirmā krievu komūnistu iebrukuma.

Kurzeme — mūsu tā laika Cerību zeme — 1944./45. g. 7 mēnešu kauju ugunīs palika neuzvarēta. Nekāds ienaidnieka pārspēks nespēja to ar ieroču spēku pieveikt. Kurzemes aizstāvji — mūsu slavenā 19. divīzija — zināja, ka atkāpšanās ceļa nav, ka jāiztur, lai latviešu tauta varētu pastāvēt un dzīvot.

Pravietiskus vārdus rakstīja Kurzemes laikraksts Ventas Balss savā pēdējā, 8. maija, numura ievadā:

„Neaizmirsīsim nekad, ka mums, vēl Kurzemes stūrītī palikušajiem latviešiem, tagad tā īsti sāksies lielā pārbaudījuma stunda, kuŗai aizritot, mēs tomēr redzēsim visu latviešu lielāko ilgu piepildījumu — brīvu, neatkarīgu Latviju. Cik tāls ir ceļš, cik daudz upuŗu un dzīvību tā dēļ būs jāziedo un cik lielas mokas un ciešanas tas mums uzliks, to mēs šodien neviens nevaram pateikt. Un tomēr, jau šodien ar drošāko pārliecību varam teikt, ka latviešu tauta dzīvos mūžīgi mūžos savas dzintarjūras piekrastē un līdz ar viņu arī brīvā Latvijas valsts."

Dievs mums nebija lēmis uzvaras augļus, bet bija devis iespēju stāvēt par savu taisnību un pierādīt pasaulei savu gribu dzīvot un gatavību nest upuŗus savas tautas un tēvzemes labā. Tagad mūsu, trimdā esošo, pienākums un uzdevums ir turpināt 8. maija Kurzemē pārtraukto cīņu, gan citā veidā un citiem līdzekļiem, par latviešu tautas tiesību dzīvot savā, no svešiem apspiedējiem brīvā demokratiskā valstī.

Uz mums attiecas arī komūnistu vajātā krievu rakstnieka Pasternaka vārdi: „Nedrīkst nekad un nekādos apstākļos izsamist. Rīkoties nelaimē ir mūsu pienākums. Bezcerību apstākļos padoties bezcerīgam izmīsumam ir — pamest un aizmirst savu pienākumu."

Mēs varam izturēt vairāk kā domājam. Negaidīts sitiens gan var mūs satriekt, bet ne iznīcināt. Dzīve novēršas no tā, kas atzīst sevi par iznīcinātu, bet sniedz roku tam, kas liedzas kapitulēt. Tas, ko mēs šobrīd atrodam par iznīcinošu vai paralizējošu, ar laiku var izrādīties par izturības un spēka pārbaudi.

8. maijs latviešu tautai ir izturības un pretestības spēka, arī naida pret apspiedējiem, apliecinājuma diena. Mums, trimdiniekiem, tā ir arī mūsu darbības un uzupurēšanās pārbaudes diena Latvijas brīvības labā.

Lasītāju vēstules

VAI IESPĒJAMAS ATSEVIŠĶAS AUTORU GRUPAS?

„Rakstnieku sarīkojumus mūsu pusē var izskaitīt uz amputētas rokas pirkstiem," ciniski izteicās kāds tautietis, runājot par kultūrāliem sarīkojumiem Ziemeļamerikā. Kādi faktori kavē rakstnieku un klausītāju satikšanos un iepazišanos? Ko darīt, lai, apmeklētāju skaitam arvien sarūkot, autoriem tomēr būtu iespēja ciemoties pie nedaudzajiem atlikušajiem lasītājiem?

Liekas, ka Rakstnieku nedēļā, kas iecerēta no 21. līdz 29. jūnijam Gaŗezerā, Mičigenā, ar iepriekš minētajiem jautājumiem saskarsies gan referātos, gan pārrunās, skicējot nākotnes iespējas.

Jāzina, ka rakstnieku sarīkojumi ir prasījuši visai daudz lieki patērēta laika, enerģijas, darba un līdzekļu no rīkotājiem. Lai sakomplektētu, piemēram, sešu autoru priekšnesumu, dažreiz bijis nepieciešams griezties pie otrtik vai vēl vairāk autoriem, lai gaŗā, nogurdinošā, gandrīz ķēdes veida reakcijas sarakstē izkārtotu sarīkojumu. Ne reti lielie pūliņi draudējuši izrādīties veltī, kad sakomplektētajiem autoriem bijuši iebildumi pret citu un pret kopēju uzstāšanos.

Praktisku un arī mākslinieciski apsvērumu dēļ līdzšinējā rakstnieku sarīkojumu organizēšana būtu jāpapildina ar „atsevišķu autoru grupu" sarīkojumiem.

Šādas autoru grupas jāveido pašu rakstnieku iniciātīvā kādas latviešu apmetnes vai tuvākās apkaimes apjomā. Pie tam kādā apvidū var būt divas vai pat vairākas grupas, atkarā no personiskām simpatijām vai antipatijām, no atšķirīgiem vai kopējiem uzskatiem, personiskiem priekšstatiem par savu varēšanu un citu nevarēšanu.

Katra autoru grupa būtu pazīstama ar savu galveno pārstāvi, kas izkārto visu sazināšanos ar rīkotājiem no vienas puses un, no otras puses, visu sazināšanos ar pārējiem autoru grupas dalībniekiem. Cik daudz laika un darba ietaupītu organizācijas, cik ļoti saruktu ceļa izdevumi vienā automašīnā ceļojošai autoru grupai!

Atsevišķās autoru grupas varētu raksturoties ar savu noteiktu tematiku, gatavām programmām, vai arī tās izceltos ar laikmetīgiem meklējumiem, vai pat ar ļoti atšķirīgu uzskatu pārstāvjiem.

Varbūt padomājot vēl vairāk šī ierosinājuma virzienā, lasītāji un autori vēl pilnīgāk spēs reālizēt brīvas un demokratiskas sabiedrības pastāvēšanas priekšnosacījumu, proti, ne tikai mēs drīkstam būt ar saviem uzskatiem, bet arī citi drīkst būt ar saviem uzskatiem.

Aivars Rupģis Kalamazū

„PADOMI"

J. Treijs Toronto savā vēstulē (LA 14. nr.) pārmet man nezināšanu un neizpratni par angļu valodas lietošanu latviešu dievkalpojumos, ka es esot devis padomu Kanadas latviešiem, kas paši zinot, kas jādara. Manā vēstulē gan nekur nav minēts, ka padomi domāti tieši Kanadas latviešiem. Šinī jautājumā man skaidrības pietiek, jo savā laikā saņēmu pāris demit atzinīgu vēstuļu no ASV un arī Kanadas. Lai J. Treijs „nestrostētu" mani vien, atzīstos, ka savu vēstuli gan rakstīju citu latviešu ierosmē. Kas attiecas uz jauno mācītāju vadītiem atsevišķiem dievkalpojumiem angļu valodā jauktu laulību partneŗiem, tur nevienam nav iebildumu. Citādi būtu, ja angļu valodā vadītu vispārējos latviešu dievkalpojumus, kuŗos starp vairākiem simtiem latviešu atrastos tikai pāris znotu vai vedeklu, kas latviski nesaprot. Nevienai latviešu draudzei nebūs iebildumu, ja jaukto laulību partneŗiem notiek angliskie dievkalpojumi tai piederošā baznīcā, bet atsevišķi un citā laikā.

Roberts Apenītis Mineapolē

„BRĪNUMDIPLOMĀTIJA"

Kā bij. Rīgas skolnieku rotas karavīrs un DV biedrs kopš 1948. g., ar sašutumu lasīju A. Kegumnieka rakstu „Bēgļu miljoni apsūdz" (LA 5. apr. n-rā) tajā daļā, kur viņš apbrīno ASV diplomātijas lielmeistaru (?) Kisingeru. Visa Kisingera politika bazējas uz izdabāšanu Pad. savienībai, lai pēc iespējas no turienes varētu izceļot lielāks skaits žīdu tautības iedzīvotāju. Tāpēc 1973. g. pārdeva Pad. savienībai par lētu naudu ASV labības rezerves, ka pašiem pietrūka, un ražotājiem priekšlaikus bija jānokauj lopi un putni. Rezultātā — sākās cenu celšanās gaļai un maizei.

Tagad rodas bažas, ka Eiropas drošības un sadarbības konferences beigu posmā varētu iztirgot Baltijas valstis. Lai nenokaitinātu Pad. savienību, bija aizliegts izplatīt arī ziņu par prezidenta Forda tikšanos ar Baltijas tautu pārstāvjiem. Dodot ieročus Izraēlai, nokaitināja arabus, un rezultātā benzīna cenas paaugstinājās trīskārtīgi, radot krizi visā brīvajā pasaulē. Dienvidvietnamai uzspieda skandalozo līgumu ar Ziemeļvietnamu, kas to lauzusi un tagad sagrābj visu Dienvidvietnamu.

Tāds, lūk, bijis šīs diplomātijas „meistardarbs". Tiem, kas gribētu iepazīties tuvāk ar tagadējo ārlietu ministru, der izlasīt F. A.Capella rakstu „The Kissinger Carpet", kas iespiests žurnālā The Review of the News 1974. g. 20. marta izdevumā. Žurnāla adrese: Belmont, Mass. 02178. Raksts par 20 centiem iegūstams arī atsevišķā brošūrā.

A. Z. Bronx, N. Y.

LĀČPLĒŠI UN KALPAKA BALLES

Par Kalpaka ballēm sabiedrībā domas dalās. Kalpaks bija LKO kavalieris, kādēļ būtu dabiski, ja jautājumu par šādiem sarīkojumiem izšķirtu, vai vismaz izteiktu savus ieskatus, Lāčplēšu kaŗa ordeņa kavalieŗu biedrība. Tai savs vārds būtu sakāms arī pret „ēnu meklēšanu" tiem lāčplēšiem, kas jau sen zem velēnām un paši nevar sevi aizstāvēt. Ļausim viņiem mierā dusēt un neaizmirsīsim, ka esam tiem pateicību parādā.

A. Trauksme, Ilinojā, ASV

PAŠI PIE SAVA KAROGA

Sakarā arī DV Kanadā 25 gadu darbības atceri, rodas jautājums, vai īpaši atcerēsies arī DV dibinātājus Cēdelgemā un vai bijušie 32. grenadieŗu pulka kaŗavīri varēs stāvēt pie sava karoga, ko tam savā laikā bija dāvinājusi Liepājas pilsētas valde? Šis karogs ir kļuvis par DV tradiciju karogu. Līdz šim mēs, bijušie šī pulka kaŗavīri, kas dzīvojam Kanadā un citur, esam varējuši tikai noskatīties, ka citi ieņēmuši mūsu vietas pie šī karoga ...

Edgars Plūme
bij. 32. grenadieŗu pulka kareivis Toronto

Jau 23. garīgais koncerts

Sv. Andreja ev. lut. draudzes koris Toronto visus pagājušos gadus čakli strādājis un jauki veicis savu tradiciju — katru gadu sniegdams garīgo koncertu. Ar krietno un svētīgo darbu koris savai varēšanai izveidojis skaistu reputāciju un iemantojis lielu garīgās dziesmas draugu pulku.

Kad 19. aprīlī Sv. Andreja baznīcā notika šīs draudzes koŗa 23. gadskārtējais koncerts, tā bija kluasītāju pārpildīta jau labu laiku pirms koncerta sākuma. Paša koncerta programmā bija daudz jauku skaņdarbu un dziedātāju vidū, kaut uz īsu brīdi, jaunums bija DV sieviešu koŗa Zīle līdzdalība, kas koncerta izskaņā pacēla kopējo dziedoņu skaitu līdz 100.

Koncertu koris skaisti ievadīja ar L. Garūtas Mūsu Tēvs, no kantātes Dievs, Tava zeme deg, ko klātesošie noklausījās pieceldamies. Tā bija sirsnīga lūgšana. Dziedātāji to risināja, iesākot ar līdzenu, miera pilnu plūsmu un labā sadarbībā ar ērģelēm, pakāpeniskā kāpinājumā, noslēgumā koši izskanot Dieva slavinājumā. Ja lūgšana ir prāta pacelšana uz Dievu, tad šinī gadījumā šķita, ka to izjuta viss klausītāju pulks. Sekoja Dr. Viļņa Ciemiņa 5 liturģiski dziedājumi — Introits, Gloria, Credo, Sanctus un Amen. Viņa nošu raksts ir īpatnēji savdabīgs. Tas mums neatgādina tradicionālās latīņu meses, kuŗu izskaņā vairāk smeldzes lūgšanās un spilgti izteikta svinīguma Dieva slavinājumos vai ticības apliecībā Viņam. V. Ciemiņš, šķiet, vairāk turās pie paša cilvēka. Viņa Gloria balsis lokani vijās un izskan gavilējoši cilvēku savstarpējā priekā par piederību Dieva saimei, bez sevišķa pacēluma un augšu. Credo solo dziedājumā nošu raksts veidots vairāk individuālā pārdomu noskaņā nekā spožākā draudzes izskaņā. Tas labāk iederas basam nekā baritona balsij. Baritons Alberts Vītols skaidrā priekšnesumā labi aplieciņāja ticību Dievam.

Sanctus dziedājumā — Svēts ir . . . koris visā pazemībā sākumā ieskanējās vienas balss sektorā, kas dziedājumam risinoties iesaistīja pārējo balsu grupas un skanīgi ievijoties Eiženijas Vītolas alta solo balsij, Sanctus izskatēja pārliecinošā Dieva svētuma un Viņa debesu godības slavinājumā. Tikai vienam vārdam Amen, kas dievkalpojumos tik ierasti mūsu dzirdei, V. Ciemiņš ir devis veselu īpatnēju skaņdarbu korim un ērģelēm. Amen koŗa priekšnesumā precīzi raisījās, pakāpeniski savijoties visu balsu grupām. Basi savas grupas izceltajā nošu rakstā bija labi savā lomā un deva skaistu nokrāsu pārējo balsu un ērģeļu sadarbībai.

Koncerta turpinājumā dzirdējām 5 bezpavadījuma dziesmas, ko koris sniedza pievilcīgi saistošā skandējumā. Te bija Viktora Baštika Lielā Piektdiena ar iejutīgi izteiktu šīs lielās dienas būtības noskaņu, Tālivalža Ķeniņa Dieva kalpa vakars ar sparīgu plūdumu, Alberta Jēruma Kad Dievs ziedtavā dvēselē (Kārļa Krūzes teksts), kas atskanēja pirmo reizi, Alfreda Feila Nāc, gaismas rīts ar komponistam parasto skaņu kuplumu harmonijā un Oskara Šepska Motete ar jauku, siltu iejūsmu. A. Jēruma pirmatskaņojuma dziesma savā skaņu rakstā kā no dziedātājiem, tā klausītājiem prasa tuvāku uzmanību un iedziļināšanos. Koris dziesmas iestudēšanā, šķiet, viegli pārvarējis mazo piepūli un gandarījis komponista nodomam. Dziesmas nobeiguma daļā iespaidīgi bija atsevišķu balsu grupās pārmaiņus izskanošie melodiski uzliesmojumi, kas labi atbilda nobeiguma vārdiem — Tā nedzisīs nekad, nekad. O. Šepska jaukajā Motetē bija vēlēšanās sajust lielāku dziedoņu līdzdalību dziesmas jaukajā iejūtā.

Koŗa atpūtas brīdī programmu turpināja 20 mūziķu stīgu orģestris, kuŗā ietilpa arī sitamie instrumenti un piedalījās ērģeles. Orķestris atskaņoja Marģera Zariņa Concerto Innocente. Skaņdarba 3 nodalījumi Allegro gaio, Andante pensieroso un Allegro volando patikā saistīja klausītāju uzmanību. Sevišķi melodiski un bagātā krāsainībā, labā priekšnesumā raisījās Andante pensieroso, kuŗu brīnišķīgi beidza maza beigu fraze, ko ļoti maigi ievadīja ērģeles, un jaukā dzidrumā izdziestot, noslēdza vijoles. Jauki izskanēja arī abi Allegro. Mūzikas velocitātes dēļ mūziķiem, šķiet, tie darīja mazliet rūpes pilnīgas precīzitātes uzturēšanā.

Koncerta nobeigumā trīs daļas no Andreja Jurjāna Garīgās kantātes skaisti instrumentējās orķestŗa mūzikas un ērģeļu pavadījumā radīja baznīcā pilnīgu dziesmas izskaņas gaisotni. Te mēs dzirdējām Pateiciet Kungam ar paša draudzes koŗa diriģenta Arvīda Purva instrumentāciju, kas skaisti atbalstīja dziedājumu. Sekojošo Lūgšanu ļoti skaisti bagātināja T. Ķeniņa instrumentālā apdare. Tā bija kupla krāsainībā, silta melodiskumā un diriģenta rokas lietpratīgi vadīja, cieši piekļāvīgi koŗa dziedājumam skaisti izdzisa Lūgšanas nobeigumā. Trešā daļa no kantātes Mostaties stabules un kokles ar jauku A. Purva instrumentālo apdari izraisīja spožu koncerta nobeigumu. Te dziedājuma beigu daļā spēcīgi ievijās arī DV sieviešu koŗa Zīle balsis, un visi koncerta dalībnieki kopā varenā izskaņā izteica pateicību tam Tēvam no sirds ar skaisto nobeiguma Aleluja. Ērģelniece Anita Rundāne skaistā priekšnesumā veica lielu mūzicēšanas darbu, kuŗa svētību izjuta ikviens dziedonis un orķestŗa mūziķis.

Diriģents A. Purvs mērķtiecīgi veidojis programmu, rūpīgi sagatavojis un veiksmīgi vadījis kori un orķestri skaistā izskaņā. Klausītāji pēc draudzes mācītāja Juŗa Cālīša svētīšanas vārdiem, atstājot baznīcu, paņēma līdz sestdienas svētvakara noskaņu.

Viktors Rundāns

Valentīns Pelēcis

PAR LIDOTĀJIEM UN ZEMI

Vai kāds ar gaļas pieēstu vēderu,
ar smagiem zemes rāpuļu kauliem,
kaut sapnī nav lidojis?

Ikari kāri vaskos, taukos, piķī
līmējuši mūžībai spārnus.
Sirmajiem vecīšiem — Dedaliem
šķitis: debesīs sadiedelējams viss . . .

Nu i kārie, i diedelnieki
var lidot!

Tērauda spārni,
aluminija spārni,
petrolejas ugunsspārni raķetēm.
Saules vairs nav jābaidās.

Visādi sikspārņi:
melni, balti, sarkani.
Visi savā naktī

grib lidot uz Sauli un Mēnesi.
Tumšspārņi
Pakulu svilinātāji
Pelni

Kas ir smagais, bezspārnainais Nekas?
Mūsu Zeme,
ne vien akmens, ūdens un gaiss.

Zeme, mūsu šīsdienas maize
Zeme, mūsu vakardienas trūdi
Zeme, mūsu pēdējā rītdienas cerība

Zemei nav spārnu . . .

Mūsu romānu lasītājiem

Ar šo laikraksta numuru sniedzam mūsu lasītājiem Leonijas Ozolkalnes jaunāko darbu Ugunī, ko viņa pieticīgi nosaukusi par dzimtenes latviešu dienas grāmatu. Tajā aprakstīta Zemgales mētropoles Jelgavas bojā eja 1944. gada vasarā, kad sarkanarmijai ielaužoties no dienvidiem Zemgalē, Jelgavā sadega kaŗa ugunīs. Autore šīs drūmās Latvijas dienas aprakstījusi dziļi pārdzīvotā tēlojumā.

Leonijas Ozolkalnes stils, kā to mūsu lasītāji atminēsies no viņas agrākajiem darbiem Latvija Amerikā, ir gleznains, valoda raita un emocionāli bagāta, tēlojums dzejisks un saistošs, apdvests ar dziļu dzimtenes mīlestību. Pati būdama zemgaliete, autore skaudri izjutusi ne vien savas pilsētas traģiskās dienas, bet visas mūsu dzimtenes lielās sāpes.

Leonija Ozolkalne par sevi saka: „Es nāku no Zemgales sirds, Jelgavas apriņķa, dzimusi pašā Lielupes krastā, Vecsvirlaukas pagastā, un visas manas jaunības dienas tecējušas blakus Lielupei. Tai bargajā februāŗa dienā (autore dzimusi 1902. g. 24. februārī), kad liktenis mani aicināja dzīvei, kalendārā bijis vārds — Leonija, ko arī esmu mantojusi kā kristāmo vārdu."

Leonijas Ozolkalnes pirmais dzejolis iespiests Jelgavas laikrakstā Jaunajā Zemgalietī, vēlāk citi turpat, tad Zemgalietī, Zemgales Balsī un citur. Autore savu literāro darbību skaita ar pirmo iespiedumu 1923. g. 23. septembrī, kad viņa bija tikko pārkāpusi pilngadības slieksni. Pirmais dzejoļu krājums — Zemes dziesma — iznāca 1927. gadā. Ap 1930. gadu Rīgas laikrakstā Brīvā Zeme parādījās viņas stāsts Māte. Tā autores vārds iekļūst arī mūsu galvaspilsētas presē, arī otrā lielajā Rīgas dienas laikrakstā Pēdējā Brīdī, kas toreiz latviešu avīžniecībā nāca ar gluži jaunu un modernu seju. Publicējusies arī žurnālos: Ritums, Sieviete, Sievietes Pasaule, Laikmets un citur. Viņas pirmais redaktors bijis Žanis Unams, tagad Rietumvācijā. Kanadā 1960. gadā iznācis arī dzejoju krājums bērniem — Pēterīša sapnis.

Autores gaitas Kanadā sākušās līdzīgi daudziem trimdiniekiem, iebraucot 1948. gada rudenī kā kalponei, kad apmetusies Vankuverā, kur vēl dzīvo tagad. „Manuskripti krājušies plauktos, bet māc skepse un šaubas, vai nākotnē latviešu grāmatai vairs būs lasītāju," rezignēti saka Leonija Ozolkalne, apmierinoties tikai ar paskopu devumu trimdas periodikā, kuŗā šajos gados izkaisīti viņas raksti, palaikam iegrimstot tikai sevī un neojot malā.

Ar savu dzimtenes latvietes dienas grāmatu Ugunī Latvija Amerikā slejās Leonija Ozolkalne atkal atgriežas pie lasītājiem. Viņeti, kuŗā attēlots Jelgavas tirgus laukums kaŗa ugunīs, zīmējis mākslinieks Alfreds Jaunzems Toronto.

Redakcija

Leonija Ozolkalne

Literārs vakars ar piedevām

Toronto latviešu sabiedrībā daudzo dažāda rakstura sarīkojumu starpā notiek pa retam arī literāru priekšnesumu vakari. Tie reti uzskatāmi par māksliniecisku labiem priekšnesumiem. Daļēji tas izskaidrojams ar vispār pārslogoto sarīkojumu kalendāru; daļēji ar to, ka izvēlīgie klausītāji un skatītāji ir skeptiski tieši pret dzejdarbu lasītājiem — vai nu pašiem autoriem, vai arī dzejoļu runātājiem, kas to dara kā nu katrs var (vai arī domā, ka var). Dzejdarbi patiesi dzirdēti ar dažādu varēšanu, ar vai bez vingrinātām runām un balsīm taisni šajā tik grūtajā skatuves priekšnesumā. Tas ir viens no tiem priekšnesuma veidiem, kas neprasa mazāk darba kā liela loma, bet klausītāji ir izvēlīgi. Tā laba liecība Toronto dzejas mīļotāju saimei. Tie vēlas „kaut ko labāku . . ."

Sv. Jāņa draudzes sarīkojumu telpā 27. aprīļa svētdienas novakarē bija gandrīz pārpildīta. Programmā: Almas Mačas un Juŗa Dzeguzes priekšnesumā Elzas Ķezberes Solveigas vēstules Pēram Gintam un Jāņa Grota Pēra Ginta vēstules Solveigai. Abu autoru darbi ir jau ilgus gadus dzejas draugu iemīļoti, lasīti, ierakstīti dāvātās grāmatās veltījumiem. Visā pasaulē pazīstamais ziemeļnieku autors Henrijs Ibsens laikam gan ne ar vienu no saviem daudzajiem drāmatiskajiem darbiem nav latviešu tautai tik tuvu piegājis kā ar savu dziļi filozofisko, arī romantisko traģēdiju Pērs Gints. Grīga komponētā Pēra Ginta svīta skanējusi neskaitāmās vietās, gan labākā, gan gluži iesācēju atskaņojumā. Tā ir kā mūžveca teika, kas vienmēr izskan jaunās skaņās, jaunos, vēl nepamanītos, kaut daudz lasītos vārdos. Jāsaka ar kāda miruša skatuves mākslinieka vārdiem: „Vai jūs zināt, kas tas jaunais tāds ir? Tas ir tas pats labais vecais."

Par Pēru Gintu mūžam veco un vienmēr jauno mīlētāju, plašuma alcēju, meli un fan-

(Turpinājums 6. lp.)

DV ASV 25 gadu jubilejā Vašingtonā. Augšējā attēlā 25. delegātu sapulces dalībnieki. Pirmā rindā no kreisās: K. Detlavs, J. Pružinskis, J. Muižnieks, E. Peniķis, Ž. Butkus, sapulces vadītājs V. Lagzdiņš, DV ASV priekšnieka vietnieks V. Aparjods, A. Puķīte, DV Kanadas valdes priekšsēdis G. Brikmanis, A. Valters, mājastēvs V. Mednieks un J. Pogenbergs. Apakšējā attēlā vanadžu 21. salidojuma dalībnieces. Pirmās rindas vidū (7. no kreisās) ASV vanadžu priekšniece Anita Utināne, no viņas pa kreisi Kanadas vanadžu priekšniece Monika Jonāne, bij. ASV vanadžu priekšniece Anna Tīdemane; pa labi mājas-māte Ženija Cimziete un bijušā ilggadējā priekšniece Verena Freija. Foto: Bruno Rozītis

DV svētku un darba dienas

Aicinājums „Daugavas vanagi, sasauksimies!" jo dzīvi atskanēs maija pirmajās nedēļās Kanadā, sevišķi Toronto. Tur sasauksies visa Kanadas Daugavas vanagu saime, tai atsauksies Daugavas vanagi visā brīvajā pasaulē. Ja kādai organizācijai ir tik plašs darbības lauks kā Daugavas vanagiem, tad šāda saimes sasaukšanās ir reizē ļoti svarīga, bet — arī grūti īstenojama. Tā prasa laiku un līdzekļus, bet mums vanagu organizācijā ir maz tādu, kas varētu brīvi rīkoties ar savu laiku un materiāliem līdzekļiem. Mēs visi strādājam, lai uzturētu savas ģimenes, lai sagādātu labu izglītību saviem bērniem un arī, lai varētu piedalīties latviešu kultūras un politiskā darbā.

Tādēļ DV organizācijas vadība aizvien cenšas apvienot patīkamo ar nepieciešamo un, reizē piedaloties Kanadas vanagu saimes goda dienā, noturēs arī darba sēdi. DV CV sēde izkārtota pēc svinībām no 7. — 9. maijam, un tajā līdz ar DV priekšnieku J. Frišvaldu no Anglijas ieradīsies DV vanadžu daļas vadītāja Marija Ķenģe un iekšējās informācijas daļas vadītājs Sigurds Lindiņš. Klāt būs arī Vācijas viesis — Jēkabs Leitītis un, domājams, citu zemju valžu pārstāvji. Diemžēl, slimības un citu iemeslu dēļ sēdē nevarēs piedalīties DV ASV un Zviedrijas CV locekļi J. Utināns un R. Šmitmanis.

DV organizācijai kā visspēcīgākai brīvās pasaules latviešu organizācijai veicami arī visnozīmīgākie uzdevumi latviešu tautas tiesību aizstāvēšanā. Ciešā sadarbībā ar PBLA un atsevišķo zemju nacionālām pārstāvībām Daugavas vanagi sekmīgi piedalās visos latviešu kultūrālos un politiskos pasākumos, jo sevišķu vērību pievēršot jaunatnes latviskai audzināšanai un informācijas darbam. DV priekšnieks J. Frišvalds neatlaidīgi mudinājis latviešu saimes ziedot vairāk rūpju un līdzekļu, lai mūsu jaunā paaudze varētu apgūt latviešu valodu un latviskās zinības, sevišķi uzsvarot atbalstu Minsteres latviešu ģimnazijai. Cik svarīga ir latviešu valodas mācība brīvajā pasaulē, liecina šādi 1974. g. 3. dec. „Izvestijā" publicētie latviešu komūnista A. Vosa vārdi: „Krievu valoda kā nāciju savstarpējā sazināšanās valoda latviešu bērniem kļūst par otro dzimto valodu" . . . Skaidrāk vairs apdraudējumu latviešu valodai dzimtenē nevar izteikt. Šim izaicinājumam Daugavas vanagu saimei brīvajā pasaulē jāstājas pretī vienotai un darbīgai, kamēr vēl nav par vēlu. Ikvienai Daugavas vanaga un vanadzes ģimenei ir jābūt latviskai pašā kodolā.

Informācijas darbs politiskā laukā kļūst ik dienas nozīmīgāks. Nepietiek, ka mēs savā starpā pārrunājam un izvērtējam pasaules lielās politikas nozīmi, attieksmē par mūsu tautas problēmām. Mums mūsu atziņas jādara zināmas un dzirdamas citām tautām, mūsu patvēruma zemju politiķiem, sabiedriskiem darbiniekiem, presei un — ikvienam iezemietim. Cik ļoti padomju varai nepatīk atklātība — vārdos un darbos — pierādīja bij. čekas priekšnieka A. Šeļepina neveiksmīgā viesošanās Anglijā, kur pret viņu vienoti demonstrēja komūnistu apspiesto tautu visas paaudzes. Šāda saskaņota un vienprātīga rīcība ir nepieciešama, lai mūsu balsis nepazustu sarkano politiķu skaļajā korī.

Bez šiem diviem svarīgajiem jautājumiem CV savā darba sēdē pārrunās vēl daudzus citus un iepazīsies ar 3. Globālo DV dienu sagatavošanas darbiem, ko kārto rīcības komiteja Anglijā. Globālās dienas 1975. gadā Anglijā būs nākamā reize, kur atkal visas pasaules vanagu saime varēs sasaukties.

DV priekšnieks J. Frišvalds izlidoja uz Ņujorku 26. aprīlī, lai Ņujorkā satiktos ar latviešu politiskiem darbiniekiem Alfredu Bērziņu, Vili Hāzneru, A. Puķīti un citiem, kā arī piedalītos ALA kongresā 2. maijā. Uz Toronto DV priekšnieks izlidos 3. maijā. Pēc Kanadas vanagu saimes svinībām viņš piedalīsies CV sēdes laikā izkārtotā braucienā uz Saulaini, kur noliks vainagu pie Kritušo karavīru pieminekļa. Pēc valdes sēdes J. Frišvalds būs klāt arī Kanadas Daugavas Vanagu delegātu pilnsapulcē, bet 12. maijā dosies atpakaļ uz Angliju. DV vanadžu priekšniece Marija Ķenģe ceļā dosies 30. aprīlī, lidojot tieši uz Toronto.

Austra Liepiņa,
DV CV iekšējās inform. daļas referente

Iznākusi

T. Puisāna otrā grāmata

SENČU PĒDAS

Pasakas un stāsti

Grāmata risina dziļas ētiskās dzīves problēmas un arī Latgales zemnieka tradicijām bagātās, misticisma apdvestās attieksmes pret dabu un cilvēkiem. Kā vārdos neizteikta tēma visam cauri vijas mīlestība pret zemi un tautu svešu varu apdraudētajos novados.

Dabūjama visās grāmatnīcās

Trīs nozīmīgi sarīkojumi

DV sarīkojumu nedēļā Toronto paredzēti trīs sarīkojumi DV namā (125 Broadview Ave.). Pirmdien, 5. maijā, pl. 8 vak. notiks sarīkojums ar vadmotīvu: Vienoti darbā Latvijai brīvai! Šī vakara referents būs Rietumvācijas DV zemes valdes priekšsēdis un DV CV loceklis Jēkabs Leitītis, pieskaroties DV organizācijas un latviešu sabiedrības darbībai pagātnē un tagadnē, sniedzot ieskatu arī nākotnē. Pēc referāta paredzētas pārrunas un filmu izrāde, ko kārto DV KV kultūras daļas vadītājs J. Gailītis.

Šogad aprit 30 gadi kopš Kurzemes cietokšņa krišanas. Pieminot šo notikumu un mūsu leģionāru varonīgās cīņas, otrdien, 6. maijā, pl. 8 vak. notiks īpašs sarīkojums ar nosaukumu: Kurzemes degošais krasts. Par pēdējām dienām Kurzemē referēs šo cīņu līdzdalībnieks Ēriks Robežgruntnieks no Hamiltonas. Ernesta Jurševska vadībā grupu deklamācija — Andreja Eglīša Kurzemes gals. Dziedonis A. Spricenieks dziedās prologu no Uguns un nakts (J. Kaļniņš) un Okolo-Kulaka Dēla saucēja. Vēl izrādīs filmu par Latviešu leģionu, ko Kanadas DV nesen saņēma no Vācijas. Lai gan vācieši šo filmu bija izgatavojuši propagandas nolūkiem, tai tomēr ir arī zināma vēsturiska vērtība, jo tajā redzami mūsu varonīgie cīņu vadītāji, leģionāri un skati no austrumu cīņu laukiem. Aizkustinošs ir skats, kurā redzami latviešu leģionāri, kas atgriežoties dzimtenē, soļo gar mūsu lauku sētām. Uz lauka redzams vecs latviešu zemnieks aram zemi. Viņš apstājas un aizgrābts vēro leģionāru rindas. Izskan mūsu tautas lūgšana Dievs, svētī Latviju. Vecais arājs noņem cepuri un sajūsmā noskatās leģionāru soļojumā.

DV sasaukšanās vakarā, trešdien, 7. maijā, pirmo reizi kā referentu Toronto dzirdēsim tagadējo DV priekšnieku Jāni Frišvaldu, kas referēs par aktuāliem jautājumiem un problēmām DV organizācijā. DV Toronto nodaļa, kas kārto šo sarīkojumu, aicinājusi programmā piedalīties visas DV nodaļas. Sarīkojumu vēl kuplinās Edijs un Fredijs no Hamiltonas.

Ieeja šajos sarīkojumos pret ziedojumiem, kādēļ ieejas biļetes iepriekš nav pasūtināmas. Zālē paredzētas vietas pie galdiņiem, ar atspirdzinājumiem un uzkodām.

Baiba Šmita-Kalēja

T. Kronbergs Eiropā

LNAK PRIEKŠSĒŽA NORĀDĪJUMI LONDONĀ

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes priekšsēdis T. Kronbergs ieradās Londonā 19. aprīlī un nākamā dienā DVF namā Londonā runāja par latviešu nacionālām problēmām un aktivitātēm, sevišķi Kanadā un ASV. Ar tālo ciemiņu klausītājus iepazīstināja LNPL prezidija priekšsēdis A. Abakuks, apsveicot to Anglijas latviešu saimes vārdā.

Savu runu T. Kronbergs uzsāka ar apliecinājumu, ka par latvieti būt tagadējos apstākļos neesot viegli, bet mūsu pienākums esot būt un palikt latviešiem un būt ar to lepniem. Liktenis aizvien bijis bargs pret mūsu tautu, bet tā visus pārbaudījumus izturējusi, un latviešu tauta neesot iznīcināta. Tālāk viesis stāstīja par latviešu saimi Kanadā, kas panākusi, ka latviešus Kanadas politiķi sākuši ievērot un pat ņemt vērā to uzskatus. Svarīgi ir personiskie kontakti ar politiķiem, partiju pārstāvjiem un deputātiem. Mums ir vienmēr jāatgādina Latvijas vārds un latviešu tautas tiesības uz pašnoteikšanos. Memorandi jāiesniedz, jo pieredze rāda, ka tiem ir sava nozīme. Nepietiek tikai ar kultūrālām norisēm, svarīgākā ir politiskā darbība. Runātājs aizstāvēja Latvijas brīvības fonda ideju un ieteica fondu atbalstīt iespēju robežās. Fonda līdzekļi domāti latviešu tautas interešu un tiesību aizstāvēšanai nākotnē, cik ilgi vien tas būtu vajadzīgs. Kopsavilkumā T. Kronbergs savus uzskatus izteica divos atzinumos: 1. mums jābūt vienotiem un 2. mums jāapzinās mūsu pienākums pret tautu: mēs katrs esam savas tautas sūtnis brīvajā pasaulē. Ja mēs paši nevaram šo pienākumu veikt, mums jāpalīdz sagādāt līdzekļi, lai citi to varētu paveikt.

Pēc referāta pārrunās skāra jaunatnes problēmas — līdzdalību politiskā aktivitātē, latviešu valodas runāšanu, vēstures pārzināšanu u. c. T. Kronbergs paskaidroja arī par materiālo atbalstu, ko Kanadas latviešu saime saņem no valdības, par latviešu organizāciju darbību Kanadā u. c.

Sarunā ar mūsu laikraksta pārstāvi T. Kronbergs teica, ka pēc viņa domām Eiropas drošības konferences atzinumi mums nav tik bīstami kā to agrāk domājām; tur pieņems tikai lēmumus, nevis parakstīs līgumus. Mēs nedrīkstam pārtraukt savu aktivitāti; mūsu pārstāvjiem jāapmeklē atsevišķo valstu delegācijas un tām jāatgādina latviešu tautas tiesības. Kādreiz izteikts uzskats, ka Latvijai vajadzētu panākt satelita stāvokli, kas dotu tai vairāk tiesību. Pieredze ar jau esošām satelitu zemēm pierāda pretējo: iekšpolitikā tāpat valda Kremļa likumi, un ārpolitikā satelitu rokas ir saistītas. Arī trimdinieku cīņa par savas tautas tiesībām šādos apstākļos ir grūtāka.

No Londonas Kanadas viesis jau 22. aprīlī devās uz Stokholmu satikties un apspriesties ar Zviedrijas latviešu centrālo padomi. Minsterē bija paredzēts referāts ģimnazijai un visai latviešu saimei. Tad kopā ar A. Šildi LNAK priekšsēdis dosies uz Ženēvu.

Londonā T. Kronbergs piedalījās LNPL prezidija sēdē svētdien, 20. aprīlī. Viņam bija arī pārrunas ar LAK EC priekšsēdi P. Reinhardu, kas tikko bija atgriezies no Cilvēku tiesību un tautu pašnoteikšanās konferences Šveicē.

A. L.

DV Kanadā valdes priekšsēdis G. Brikmanis un Kanadas vanadžu priekšniece Monika Jonāne (pa kreisi) pasniedz DV ASV priekšnieka vietniekam V. Aparjodam un ASV vanadžu priekšniecei Anitai Utināneī veltī — lielu tautisku šķīvi.

Foto: Bruno Rozītis

ASV ārlietu ministrijas atbilde archibīskapam A. Lūsim

Archibīskaps A. Lūsis saņēmis atbildi uz savu ASV prezidentam Fordam rakstīto vēstuli, kurā bija atsaucies uz bažām, ka ASV varētu mainīt savu politiku attieksmē uz Baltijas valstīm un izbeigt šo valstu okupācijas neatzīšanu, kādēļ lūdzis prezidentu nemainīt ASV līdzšinējo viedokli un turpināt neatzīt Baltijas valstu iekļaušanu Pad. savienībā, jo atteicoties no saviem principiem, ASV zaudēs daudz draugu pasaulē un izdzēsīs daudzām tautām cerības uz brīvību.

Piesūtītā atbildes vēstulē, kas nākusi caur ASV sūtniecību Otavā un ko parakstījis ASV ārlietu ministrijas Austrumeiropas nodaļas vadītājs N. Endrjūss (Andrews), izteikta pateicība par archibīskapa vēstuli un apstiprinājums, ka ASV neatzīs Igaunijas, Latvijas un Lietuvas varmācīgo iekļaušanu Pad. savienībā.

Archibīskaps A. Lūsis savā vēstulē ASV prezidentam vēl bija minējis, ka viņš raksta daudzās zemēs izkaisītās Latvijas ev. lut. baznīcas trimdā vārdā, norādot uz Baltijas valstu nelikumīgo pievienošanu Pad. savienībai ar bruņotas varas palīdzību. Citējos Linkolna vārdus, archibīskaps savā vēstulē bija uzsvēris, ka nevar būt politiski nevainojama tāda rīcība, kas kritizējama no morālā viedokļa.

(ls)

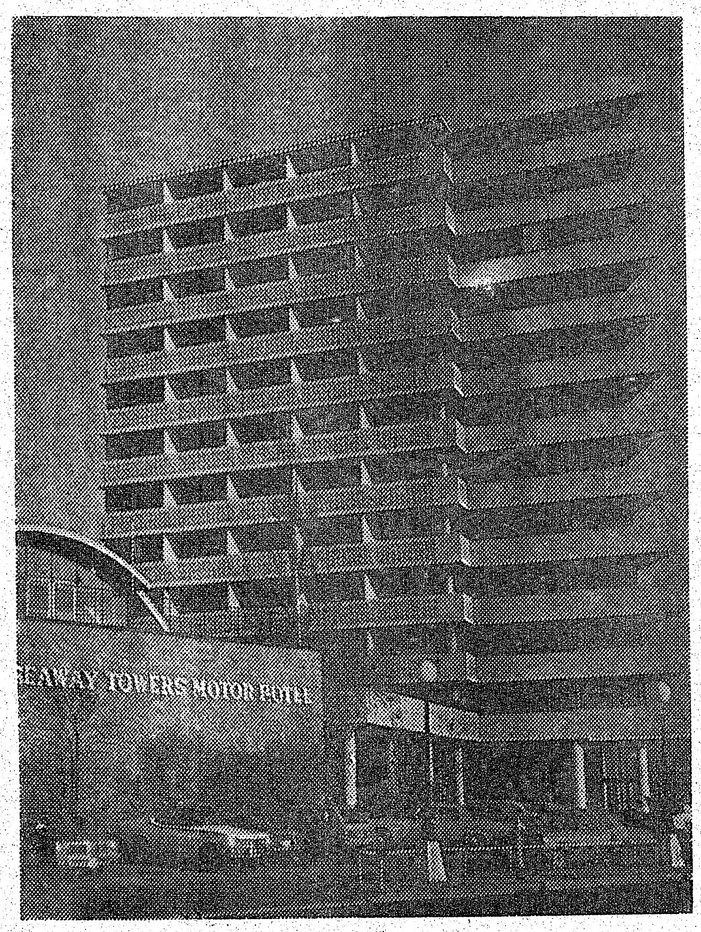

Seaway Towers viesnīca Toronto, kur sestdien, 10. maijā, pl. 8 vakarā notiks DV Kanadā 25 gadu darbības svētku Dižballe. Viesnīca atrodas Toronto rietumos (2000 Lakeshore Blvd., West), Ontario ezera krastā un sasniedzama, braucot ar Queen ielu dzelzceļu līdz Windermere Ave., no turienes 3 min. gājiens līdz viesnīcai. Informācija svētku laikā iegūstama, zvanot informācijas birojam DV namā, tālr. 456-5225.

Foto: LA

REDAKCIJAI PIESŪTĪTIE IZDEVUMI

Latviešu karavīrs Otra pasaules kara laikā, dokumentu un atmiņu krājums, III daļa — Latviešu leģions, Daugavas Vanagu centrālās valdes izdevums 1974. g., N. Hartmaņa vāka zīmējums un grafiskais iekārtojums, galvenais redaktors Oswalds Freivalds, militārais redaktors LKOK kpt. Oskars Caunītis, 270 lp.

Dienvidkalifornijas Daugavas Vanagu apvienības Vēstnesis, 25. nr., Dienvidkalifornijas DV apvienības izdevums, sakārtojis informācijas nozares vadītājs K. Kalējs, 28 lp.

Zelta Vārtu Vēstis, 4. nr., aprīļa izdevums, Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. draudzes izdevums, mākslinieces Elzas Krimuldēnas-Reinvaldes vāka zīmējums, redaktors A. Reinvalds, 48 lp.

Vēstnesis, 4. (28.) nr., Olģerta Liepiņa izdevums Bostonā, 6 lp.

Entrepreneur in a small country, a case study against the Background of the Latvian economy, 1919—1940, Nicholas Balabkins and Arnolds Aizsilnieks, Exposition Press Inc. izdevums Ņujorkā, veltīts Robertam Hiršam (1895.—1972.), 142 lappuses.

Redakcijai piesūtīto izdevumu sarakstā 5. aprīļa numurā minams, ka biļetenu Noticiero de los Paises Balticos izdod Latviešu Nacionālais Fonds Skandināvijā, kā tas lasāms biļetena galvā. Red. V. Gusts ir LNF pārstāvis Argentīnā.

SAULAINE GAIDA CIEMOS

PLAŠI PĀRBŪVES UN IZDAIĻOŠANAS DARBI SV. JĀŅA DRAUDZES LAUKU ĪPAŠUMĀ

Toronto Sv. Jāņa draudzes 25. aprīļa padomes sēdē plašāk pārrunāja draudzes lauku īpašuma Saulaines izbūves un izdaiļošanas darbu nobeigumu, lai sezonai sākoties varētu sagaidīt daudzos ciemiņus ne tikai no Toronto, bet arī tālākiem latviešu centriem un padarītu to par pievilcīgu atpūtas vietu jo plašai latviešu sabiedrībai. Tuvākā laikā nobeidzami līdzšinējās saimniecības ēkas — šķūņa izbūves un pārveidošanas darbi pēc architekta N. Sebŗa meta par divstāvu sarīkojumu un kantīnes ēku. Saulaines pārvaldes priekšnieks ierosinājis aizņemties no Toronto latviešu kreditsabiedrības 27.000 dol. pret Saulaines hipotēku īpašuma izveidošanai, ko draudzes padome atbalstījusi, bet vēl iegūstams pilnsapulces akcepts.

Pašas Saulaines rīcības kapitāls pašlaik ir 6000 dol. Mazo bērnu nometnes ēkai paredzēts uzcelt piebūvi, lai lietainās dienās bērniem būtu patvērums un rotaļu vieta, bet lielajā bērnu nometnes jaunajā ēkā paredzēts iebūvēt kamīnu, telpas izdaiļot bērnu nodarbībām un eventuālai izīrēšanai latviešu sarīkojumiem. Lielās īres mājas telpas jau izremontētas, pārbūvēts gaitenis, nokrāsotas grīdas un arī apakšējā stāvā ierīkota vannas istaba. Pārbūvēts Saulaines pārziņa dzīvoklis, bet virtuvē iegādāts jauns elektriskais pavards. Jaunais Saulaines pārzinis Imants Ozols ar dzīvesbiedri Zelmu no Anglijas ieradies Toronto 22. aprīlī un jau novietojies Saulainē.

Katru nedēļas nogali Saulainē notiek talkas šķūņa izbūvei, bet 10. maijā paredzētas „meža dienas" ar jaunu kociņu iedēstīšanu un dažu veco ieciršanu. Draudzes svētdienas skola iedēstīs pašu pirktos košumkociņus. Saulaines pārvalde šim gadījumam iepirks stādāmos kociņus, kurus savukārt varēs iegādāties „mežu dienu" dalībnieki un iedēstīt kā savu ziedojumu Saulainei.

- ls -

DIEVKALPOJUMS UN URNU IZVADE

BRĀĻU KAPOS

Katskiļu kalnos, svētdien, 25. maijā, pl. 1.00 dienā.

Urnu novietošanai var pieteikties līdz š. g. 5. maijam L. Apelim Latvian Veteran Center ROTA, Elka Park, N. Y. 12427, tel. (518) 589-9878.

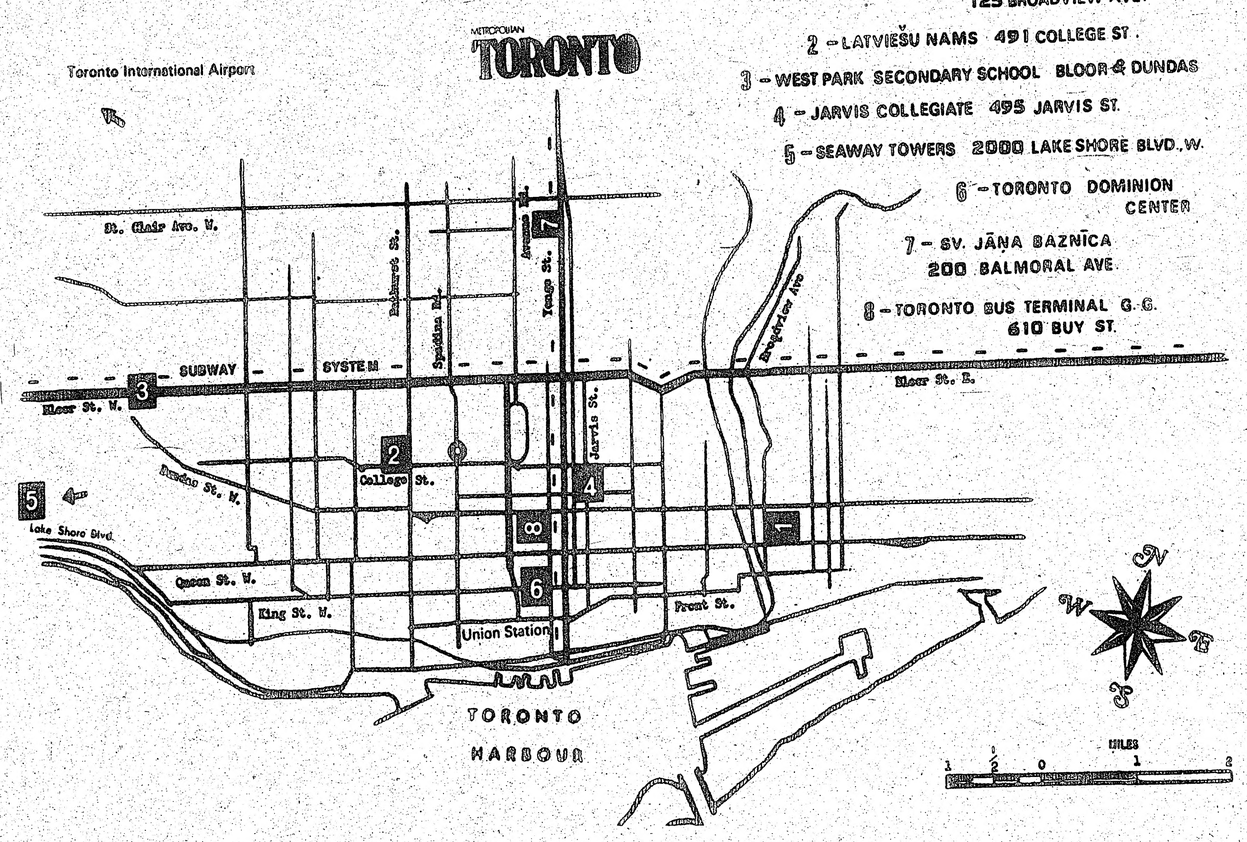

DV Kanadā 25 gadu darbības atceres sarīkojumu laiks un vietas

Sarīkojums	Cena	Skaits	Summa
A. Grīna luga „KALĒJA LĪGAVA" **sestdien, 3. maijā, pl. 18.00 West Park Secondary** **(Bloor un Dundas)**	**$6.00** **$4.50**		
DV 25 gadu darbības atceres dievkalpojums — svētdien, 4. maijā, pl. 10 Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral Ave. **Piedalās : Sv. Katrīnu vanadžu ansamblis „Senatne",**			
Mākslas izstādes atklāšana — svētdien, 4. maijā, pl. 14.00. **Toronto Dominion centrā (King un Bay stūrī).**			
ATMIŅU PĒCPUSDIENA — pirmdien, 5. maijā, pl. 14.00, DV namā.			
VIENOTI DARBĀ LATVIJAI BRĪVAI? **pirmdien, 5. maijā, pl. 20.00 DV namā,** **125 Broadview Ave.**	**Ziedojumi**		
„KURZEMES DEGOŠAIS KRASTS" **otrdien, 6. maijā, pl. 20.00 DV namā**	**Ziedojumi**		
DV Centrālās Valdes sēde — trešdien, 7. — 10. maijam DV namā. Atklāšana trešdien, pl. 10 rītā.			
DV SASAUKŠANĀS VAKARS **trešdien, 7. maijā, pl. 20.00 DV namā**	**Ziedojumi**		
Kurzemes kapitulācijas atceres brīdis — ceturtdien, 8. maijā, pl. 14.00 kopējs brauciens uz Saulaini **pie Kritušo varoņu pieminekļa.**			
LNJAK un DV jauniešu SADRAUDZĪBAS VAKARS-BALLE **piektdien, 9. maijā, pl. 20.00 DV namā**	**$3.00**		
JAUNATNES VOKĀLO, INSTRUMENTĀLO ANSAMBĻU UN SOLO DZIEDĀTĀJU SACENSĪBAS **sestdien, 10. maijā, pl. 10.30, Jarvis Collegiate,** **495 Jarvis St.**	**Ziedojumi**		
A. Grīna luga „KALĒJA LĪGAVA" **sestdien, 10. maijā, pl. 15.00, West Park Secondary** (Bloor un Dundas)	**$6.00*** **$4.50***		
DIŽBALLE **sestdien, 10. maijā, pl. 20.00 Seaway Towers viesnīcā,** **2000 Lakeshore Blvd., West.**	**$8.00**		
DV Kanadā 25. delegātu sapulce — sestdien un svētdien, 10. un 11. maijā, DV namā.			
Daugavas vanadžu un DV jaunatnes salidojums 10. maijā, **Queen Alexandra Public skolas telpās, ziemeļos no DV nama.**			
JAUNATNES LATVISKĀ SASAUKSANĀS SKAŅĀS UN SKATOS **svētdien, 11. maijā, pl. 11.00, Jarvis Collegiate**	**$3.00**		
SVĒTKU AKTS **Toronto vanadžu koŗa „Zile" un DV vīru koŗa Kanadā KONCERTS** **svētdien, 11. maijā, pl. 14.00 Jarvis Collegiate,** **495 Jarvis St.**	**$5.00***		

BIĻETES IEPRIEKŠPĀRDOŠANĀ DV GRĀMATNICĀ. 491 College St., Toronto. Tel. 921-7121

Literārs . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

tastu, ko nevar ne labot, ne pārveidot, zinātnieki un filozofi rakstījuši gan analizes, gan disertācijas. Par mīlestību tāpat. Kā meli, tā mīla ir grāvuši un atkal cēluši gan valstis, gan atsevišķus individus.

Elza Ķezbere Almas Mačas personā atradusi retu savu līriski romantisko dzejoļu iztulkotāju skatuves priekšnesumā. Dzejnieks pats reti lasa savus darbus tā, kā to gaida auditorija. Rets ir arī skatuves māklinieks, kas katra dzejnieka darbu izjūtā un koptā balss tehnikā klausītājiem var sniegt priekšnesumā tā, kā to dara Alma Mača. Sen zināms, ka māksliniece ir visai laba stāstu stāstītāja skatuvē. Skalbes pasaku stāstījumos nezin vai būtu viegli sameklēt skatuvniekos tai līdzvērtīgu varētāju. Ja lietpratēji par A. Mačas dzejoļu lasījumiem skatuvē ir bijuši dažādās domās un vērtējumos, tad ar E. Ķezberes Solveigas vēstulēm māksliniece ir tikpat visuvarena kā ar K. Skalbes pasaku stāstījumiem. Mākslinieces bagātā dāvana ir viņas balss, kas tai klausa tāpat, kā kad viņai vēl nebija 80 gadu, gan tēlojot dažādas lomas, gan stāstot pasakas bērniem un pieaugušiem. Dziļa, bet ziemeļnieces tēlam atbilstoši apvaldīta ir viņas Solveigas izjūta.

Ne tā ar priekšnesumu klājās viņas partnerim Jurim Dzeguzem. Tas nebija trakais lieluma alcējs, melis, melos mīlētājs, pats savas fantazijas vergs un pats savs elkudievs. Nebija vēlēšanās sēsties tam līdzās tā auļotāja zirga Granes kamanās, un bez elpas atvilciena doties līdz uz Zoria Moria pili. Nebija vēlēšanās ticēt, ka viņa gara trakās plašuma kāres ērglis, visaugstākā klintī ļautu ziemeļu kāvu ugunīm rotaļāties viņa apsēstā gara viļņos.

Pēra radinieks Minchauzens saka: Ja sirds kam piekeŗas, tā nemeklē sava labuma. Varbūt, ka J. Dzeguze zina, ka viņa Pēra vēstules līdzās tādai Solveigai, kāda ir Alma Mača, nekāda labuma nesameklēs. Bet J. Dzeguze mīl Pēru Gintu. Kaut kas liecināja, ka viņš iekšēji tomēr pazīst Pēru, ko liktenīgais Pogu lējējs pat netur par sava pārkausējuma vērtu. Arī J. Dzeguze savā priekšnesumā laikam nebija domājis kaut kā „pārkausēties".

Vakaru papildināja dzejniece Ingrīda Vīksna. Tie bija dzīvi, kodolīgi teikumi, ar ko tā izteica zināmu līdzību par mīlētājiem latviešu literātūrā un stipri radniecīgiem ziemeļnieku tautu mīlētājiem. Dzejniece īsākā vai garākā uzrunā, kādu sarīkojumu sākot vai beidzot, vienmēr paliek atmiņā.

Sarīkojumā piedalījās arī pianiste Ilze Štrāle-Didrichsone. Ar nepretenciozo priekšnesuma veidu, kā sarunādamās ar instrumentu, māksliniece deva sarīkojumam atbilstošu gaisotni.

Ar katra mākslinieka savdabībām, minot kādu raksturīgu gadījumu, auditoriju iepazīstināja Eduards Pētersons. Latvieši viņu iecienījuši skaistā balss tembra dēļ. Varēja just, ka apmeklētāji bija gaidījuši šādu dzejdarbu priekšnesumu ar specifisku gaisotni. To apliecināja arī krāšņie ziedu pušķi un bagātīgie aplausi.

Emma Kalniņa-Znotiņa

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.

M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.,
L8R 2T8

MAKSĀ

9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. **Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.**

9% par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00, māju obligācijas līdz $50.000.-.

Toronto birojs pirmdienās slēgts.

Tas atvērts: otrd. — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vakara, piektdienās no 10 rītā — 8.00 vak. Sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.

TĀLRUNIS

Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs

atvērts otrd. un ceturtdien no 6.30 vak. — 9 vakarā.

Tālrunis 529-7939

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

TALR. 534-1403, Toronto

SKYLINE
REAL ESTATE LIMITED
J. JANKOVSKIS, PRES.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA

OBLIGĀCIJAS

ĪPAŠUMU NOVĒRTĒŠANA

Galvenais birojs:
87 Roncesvalles Ave
TORONTO 3, Ont.
533-8553

LEONIJA OZOLKALNE

UGUNĪ

DZIMTENES LATVIETES DIENAS GRĀMATA

Šī grāmata ir veltīta tai trimdas audzei, kuŗai Latvijas jēdziens ir tikai miglaina ainava no vecāku nostāstiem, kā arī tai dzimtenes audzei, kuŗai vēstures jēdzieni un notikumi ir tiši sagrozīti. Mums, vecākajai paaudzei, kas pamazām aizejam mūžīgajā klusēšanā, tā būs klusa pastaigāšanās savās pagātnes mājās. Mēs esam tie, kuŗiem jādod liecība par pagājušo laiku.

Es gribu uzcelt piemineklī mūsu pagātnei, tām dienām, kuŗas neatgriezīsies un kuŗām nav līdzīgu. Gribu izcelt no kapiem mirušos mīļos, kuŗiem nepaspējām pateikt paldies par savu mūžu. No pelniem un drupām gribu izcelt pārogļotās pilsētas, jo tā ir mūsu zeme, kuŗu aprija kaŗa plosīgais nezvērs, kad cilvēku masām bija pavēlēts celties un iet, atstāt savu sētu un dzīvi, pazūdot nezināmā svešumā, iebrucējiem pārvēršot visu Latvijas zemi par milzīgu kapsētu.

Tie ir Zemgales asiņainās vasaras mocekļi, kas noslīka asiņu un asaru upēs, kas mīlestībā glabāti, tiek pieminēti klusējot. Tie, kas nogrima ziemeļu tundrās, pazuda svešumā vai palika savā Cerību zemē.

Autore

Zemgales klēpī, divu upju — Lielupes un Driksnas satekā, auklējas pilsēta — Jelgava. Viss Zemgales līdzenums tai apvijies apkārt ziedošā vainagā. Līdztekus klusajai upei lokās baltie lielceļi, vedot tuvos pie tāliem un tālos pie tuvajiem.

Provinciālā Jelgava, kā ganīte ziedošo pļavu vidū, ar zilu dūmaku apvāršņiem visapkārt. Bišu sanēšanas pilnie vēji dzied upmalas liepās, tvan kastaņu svecēs pilsdārzā, kuŗu masīvie vainagi apēno gaŗo aleju gar Lielupi un veco, Rastrelli celto pili. Tā mostas līdz ar cīruļiem un, rītā rasā iebridusi, sagaida sauli.

Dienas kā saules spārnaiņi, lieli gaismas putni, atlaižas un aizlaižas. Vasaras krāšņumā zied visa Zemgale, zied visa Latvijas zeme. Sīkas dzīvības pilnais gaiss zuz un san saulē garodams. Daba ir vesela un bagāta ar visu, ko zeme spēj dot. Viss sētais saulē gatavojas; zemes dziļumā saknes briest. Liekas, ka ik stiebrs auklētu Jumi par varēm gribēdams bagātināt zemnieka klēti. Ik rīts mostas ar gavilēm; vasara kūsā, vasara kūp dievgalda svētībā, dienām kā dzeltenām saules upēm tekot un plūstot citai aiz citas.

Zemnieka acs gandarījumā vēro lauku kuplumu, vārpu briedīgo balošanos, ar to mierīgo apziņu, ka maizes pietiks. Pēdējie gadi ir bijuši devības pilni, labklājībai ienākot zemnieka sētā.

Un tomēr, raižu pilns un domīgs, tas paceļ galvu ieklausoties tālā, smagā dunēšanā. Aiz robežas ir kaŗš. Krievs ar vācieti plūcas. Vai tie atkal drasēs cauri latviešu zemei?

„Nosargās, nelaidīs!" — apņēmīgi nopurina galvu vecais zemnieks, vērojot debess pusi, no kuŗas it kā arvienu tuvāk turpinās smagā dunēšana. „Ak Dievs!" nopūšas zemes arājs. „Dieva pasaule ir tik skaista, kā to drīkst sabradāt un izpostīt!"

Bet cīruļi tikpat nevaldāmi gavilē un dzied savu vasaras himnu no agra rīta līdz krēslas stundai, cenzdamies skaļumā pārspēt svešo, neparasto dunoņu gaisā.

Dzirdot augstu debess zilumā aizdūcot lidmašīnu, cilvēki ausās, satraucas un bažu pilni liecas pār pasāktajiem darbiem. Nevienam netīk aizdomāt līdz tai traģisma pakāpei, kad būtu jāpamet darbs, miers un mājas. Pieķeroties dzīvībai, gaiņājot draudošo varbūtību, cilvēki vēl dziļāk iegrimst darbā, tā cerot darbu sīkstumā atvairīt draudošās briesmas, ar saviem sviedriem atpērkot brīvību.

Cilvēka prāts nespēj pieņemt, ne ticēt, ka pāri ziedošai zemei pēkšņi veltos nāves vilnis. Pēc ilgiem nebrīvības gadiem tik grūti bija izcīnīti saules gadi pašiem savā brīvā valstī. Lai tas pēkšņi atkal vairs nebūtu, to nespēja pieņemt neviens latvietis. Mierināja doma: mums taču apkārt dzīvo draudzīgas valstis, kas neļaus kādai ļaunprātīgai varai pēkšņi, ne par ko, iebrukt mierīgā zemē un to izpostīt. Pasaules acis redz; taisnības saprāts mūs neatstās postā. Tik dziļi paļāvīgā ticībā, kā ejot pie dievgalda, cilvēki turpina pasāktos darbus. Tikai tad, kad dārdoņa un šāvienu troksnis nepārprotami tuvojas, prāts kļūst nemierīgs. Kas nu būs? —

— Māt, vai tētis pārnāks? — jau kuŗo reizi Rūtiņa jautājot rausta māti aiz piedurknes. — Vai pārnāks? — un bērna balsī ir raudas.

— Jā, pārnāks, automatiski atbild jautātā, pati sevī rādamās: vai tu tam tici? Nemāni bērnu. Šis pats neatbildamais jautājums visu laiku sēž viņas domās. tikai nav neviena, kas drošinot viņai atbildētu. Un neatbildamais grauž un grauž. Vasaras naktis tagad tik siltas un dzidras. Neviens mākoņa vaibsts neievelkas debess zilumā. Daba pārsāp tik tik atdevīgā skaistumā, ka to grūti uzņemt un paturēt sevī. Vai tās ir atvadīšanās priekšnojautas, kas pēdējos šķiršanās mirkļos grib ielikt visu, visu sevī krāto mīļumu un labestību, paliekot atmiņā tikai ar labō? Ir tik silts, ka var just maigās vēsmas glāstīšanos gar pieri, deniņiem un vaigiem. Gandrīz kā mīļa cilvēka plaukstas slīdētu pār matiem. Bet pāri pleciem un mugurai pārskrien drebulis. Vai tās ir bailes, domājot par Kārli, vai viņš pārnāks un kad? Un Rita pārsedz lakatu pleciem.

Debesis atkāpušās augstu un tālu, sijādamās ar sīkiem zvaigžņu punktiem. Tālas, vienaldzīgas un saltas; tām nav līdzdalība cilvēku likteņos. Tepat aiz valējā loga vējo vecā goba, kuŗai jau gaŗš mūžs. Varbūt tā varētu stāstīt par vairākiem mūžiem un likteņiem, par cilvēkiem, kas dzīvojuši šīs mājas sienās, kamēr tā pati augusi un stiepusies pāri jumtam, kuplodama saulē un ēnodama aizvēju karstajās vasaras dienās. Varbūt katrā lapā sēž ieslēpies kāds stāsts par to, kas bijis un nav vairs. Varbūt tāpēc dažā naktī, kad Ritai nenāk miegs, tā vēja liekta liecas pret rūti, lai ieskatītos arī Ritas dzīvē, lai tad pa sakņu saknēm, tirpdamas un sāpēdamas, viņas domas sulotu pa stumbru zaru zaros uz galotni. Un galotnē tikušas tās tikai šūpojas gaismā, it kā zemes pelēkumā nemaz nebūtu noputējušas viņas kājas.

— Teic, sirmais koks, cik ilgi man vēl būs ļauts staigāt šīs mīļās pilsētas ielās? Es gribu palikt šai pilsētā, kas ir kā pašas Zemgales sirds. Es zinu, ka pasaulē ir daudz lielu un bagātu vietu. Bet kur vēl ir mana klusā un mierīgā Lielupe? Ai Latvija! Četru mazu novadu zemīte! Četru daiļu māsu puduris: Zemgale — vēju plivās atirušiem, medus dzelteniem matiem, raugās pret māsām — Vidzemi, Latgali, Kurzemi, dāvanai saujā pasmēlusi sauli un savu pļavu puķu smaržu. Rudace Vidzeme no saviem pakalniem atvējo birztalu lakatiem, kamēr Latgale krustcelēs, ceļos nometusies, savās rožu kroņa pērlēs meklē skaistākos vārdus nolikt pie Pestītāja kājām. No Baltijas jūras iznirusi, zvīņu sudrabā vizošā Vārava — Kursa — pilnām riekšavām dzintara graudu, kā sasalušām zemes asarām.

Rita atiet uz istabas vidu. Mazā telpa nav bagāta, bet ļoti pieticīga. Nekā lieka te nav. Lielākais greznums — ziedošās puķes uz palodzes un lielais gumijas koks istabas kaktā. Bet te ir tā pasaule, kuŗā viņa uzaugusi. Te viņa domās sacēlusi tādas pilis, kādas nav pat karaļiem. Un pa visām tām viņa ir staigājusi ābeļziedu svārkos, vizbuļu krellēm matos. Un kad rītos saule zīmēja caur logu gaismas kvadrātus uz gaiši brūnās grīdas, gribējās katrā sasilušajā lankumā ielikt baso kāju. Tāda ir viņas pilsēta, tāda viņas vienkāršā dzīve.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● DV 25 gadu darbības atceres dievkalpjums 4. maijā pl. 10 no rīta Sv. Jāņa baznīcā. Dievkalpojumu vadīs archibīskaps A. Lūsis, mācītāji I. Gaide un R. Ekšteins. Dievkalpojumu ar dziesmām kuplinās Sv. Katrīnu vanadžu ansamblis Senatne diriģenta V. Rundāna vadībā. Dievkalpojuma kārtotājs A. Kalviņš.

● DV Kanadā 25. gadu zīmē organizēto latviešu mākslinieku darbu izstādi, ko sagatavojis I. Magons, atklās svētdien, 4. maijā, pl. 2 dienā Toronto Dominion centra telpās (ieeja no Wellington ielas). Izstādi atklās LN AK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Izstādē piedalīsies 23 mākslinieki ar 56 darbiem, no tiem 10 skulptūras. Balvām paredzēti 1000 dol.. Darbu izvērtēšanas komisijā piedalās mākslas vēsturniece Indra Gubiņa, Imants Magons (DV) un Mākslinieku vienības Latvis priekšnieks Kārlis Kronbergs, kuŗi arī lems par izstādīto darbu godalgošanu. Pavisam paredzētas piecas naudas godalgas, viena no tām pirkšanas godalga, iegūto darbu izmantojot DV nama izdaiļošanai. Godalgoto mākslinieku vārdus paziņos izstādes atklāšanas dienā. Izstāde turpināsies divas nedēļas.

● Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas talantu pēcpusdienā archibīskapa A. Lūša vadītā 27. aprīļa dievkalpojumā baznīcas sarīkojuma zālē ar priekšnesumiem piedalījās visi svētdienas skolas skolēni ar dziesmām, klavieŗu solo un dzejoļu skandējumiem, bet Andras Bregžes sacerējumu par Mazo mērkaķīti nolasīja viņas māsa. Bija sarīkota arī ziedoto mantu izloze ar 14 laimestiem, kas kopā ar ieejas ziedojumiem svētdienas skolai deva 156 dol. atlikumu par labu draudzes ērģeļu fondam. Sarīkojumā varēja apskatīt arī svētdienas skolas bērnu darbu izstādi — vairums zīmējumu, kokgriezumu, keramiku, kā arī no sīkiem skaliņiem izveidots Betlemes skats. Neiznemtos laimestus — nr. 65, 94, 155 un 225 — var saņemt baznīcas kancelejā. Svētdienas skolas nobeiguma sarīkojums 11. maijā pēc Ģimenes dienas dievkalpojuma ar bērnu priekšnesumiem un azaidu.

● Pēc Ģimenes dienas dievkalpojuma 11. maijā pl. 10 no rīta darbu beidz arī Sv. Andreja svētdienas skola, notikumu atzīmējot ar kafijas galdu un bērnu priekšnesumiem. Sarīkojumā draudzes mācītājs J. Cālītis apsveiks vecās māmuļas.

● TLTA sestdienas ģimnazijas vecāku padomes priekšsēdis E. Nāgelis, lai pavairotu ģimnazijas ienākumus, noorganizējis Toronto internacionālās karavānas pasu pārdošanu. Pases īpašnieks šīs vasaras karavānas laikā varēs apmeklēt vairāk nekā 50 paviljonus; pagājušā gadā bija pavisam 57. Komisiju par pārdotajām pasēm nodos ģimnazijai. Iegādājoties pases iepriekš, tās maksās tikai 4 dol., bet sākot ar jūniju, 2 nedēļas pirms Karavānas atklāšanas — 5 dol. Talcinieki, kas vēlētos piedalīties pasu pārdošanā, izplatot tās darba vietās un starp paziņām, lai tādā veidā palīdzētu latviešu ģimnazijai, pases var pieprasīt vecāku padomes priekšsēdim E. Nāgelim (27 Alma Drive, Weston, Ont. M9P 1T4, tālr. 247-4105). Nepārdotās pases varēs nodot atpakaļ.

● TLB sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums 4. maijā pl. 3 pēcp. Lietuviešu namā (1021 College St.). Aktu ar svētbrīdi ievadīs māc. I. Gaide. Priekšnesumu daļā piedalīsies visas klases. Programmā deklamācijas, dziesmas, koklēšana un tautas dejas. Skolēniem cienasts. Loterijā izlozēs arī gleznotāja Jūlija Popeļa dāvināto gleznu. Sarīkojumā būs dabūjams sestdienas skolas audzēkņu žurnāla Auseklītis 10. numurs ar skolēnu sacerējumiem un bērnu zīmējumiem.

● Bērnu žurnāls Mazputniņš jūlijā piedzīvos jau savu 200. numuru. Sakarā ar paplašināto jubilejas izdevumu, žurnāla „Gudro putnu krustmātes" Intas Purvas mājā 27. aprīlī sapulcējās šī izdevuma visu nozaŗu dalībnieki. No Čikagas bija ieradies arī žurnāla redaktors Laimonis Streips.

● Gleznotājas Lūcijas Bērziņas gleznu klāsts no 2. līdz 10. maijam, izņemot 7. maijā, būs skatāms Sv. Jāņa baznīcas telpās: 5., 6. un 8. maijā no pl. 2—8 vak., bet 3., 4., 9. un 10. maijā no pl. 11 rītā līdz 8 vakarā. Gleznotāja Toronto rīko savu darbu izstādi pirmo reizi, bet viņa jau izstādījusies Hamiltonā, kā arī rīkojusi darbu izstādi savā dzīves vietā Dundas, Ontario.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības 24. aprīļa saietā 152 dalībnieki noklausījās Pētera Zaretoka uzņemtās filmas par Floridas parkiem un kuģošanu ar Kanadā būvēto kuģi starp Ziemeļamerikas un Dienvidamerikas ostām, kur referents pats braucis. P. Zaretoks jau trešo reizi kuplinājis pensionāru apvienības saietus ar savu filmu izrādēm. Viņš šopavasar paredzējis doties uz Vankuveru, kas bijusi viņa dzīvesvieta pirms Toronto. Viņš tur nodomājis uzturēties vienu gadu. Sanāksmē bija ieradušies arī tāli ciemiņi no Austrālijas Milda un Vitolds Obolēviči, kas apmeklējuši paziņas Kanadā. Pensionāru apvienības Ģimenes dienas sarīkojums 8. maijā Latviešu namā.

● Toronto latviešu biedrības gada sapulcē 20. aprīlī nodibināts īpašs Latviešu biedrības telpu fonds, kuŗā uzkrātu līdzekļus biedrības mītnes pirkšanai projektētā Toronto latviešu sabiedriskajā centrā. Pirmo iemaksu, 5 dol. šinī fondā izdarījis Edgars Plūme. Ar iemaksām telpu fondā palielinātos biedrības kapitāls, kas pašreiz ir ap 6000 dol., kuŗu tad varētu izlietot kā iemaksu biedrības mītnes iegādei. Ja iecere neīstenotos, fonda dalībnieki savas iemaksas saņemtu atpakaļ.

● Kanadiešu pensionāru sapulcē 26. aprīlī Sv. Lorensa centrā piedalījās Ontario provinces pārstāvji, kā arī valdības finanču ministrs A. Mīns, lai pārrunātu pensionāru apstākļu uzlabošanu, it sevišķi normētās īres dzīvokļu jautājumā — kā samazināt gaidīšanas laiku. No Toronto latviešu pensionāriem piedalījās A. Retigs. Finanču ministrs atgādināja, ka uzkrājušās lielas summas „Ontario Tax Credits" atmaksai. Pensionāri, kas nebūtu vēl šo atmaksu pieprasījuši, kā informē A. Retigs, varēs iesūtīt veidlapas vēl divu nedēļu laikā pēc 30. aprīļa. Latviešu pensionāru dzīvokļu mājas celšanai pašlaik notiek sarunas par gruntsgabala pirkšanu, bij. sēņu farmas zemi, starp Victoria Park Road un O'Connor Drive.

● Laikraksts The Toronto Sun savā ikdienas foto serijā 23. aprīļa izdevumā bija ievietojis latvietes Baibas Rubesas attēlu ar parakstu: „Baiba, 21 g.v. Queen's Parka (Ontario parlaments) sekretāre, ieinteresēta politikā un kultūrā. Viņai patīk tautiskās dejas un slēpēšana." — Baiba Rubesa ir aktīva latviešu sabiedriskajā dzīvē. Viņa ir LNAK jaunatnes nozares vadītāja, LNJAK rev. komisijas locekle, pirms tam bijusi LNJAK valdes priekšsēde un darbojas 3. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresa rīcības komitejā, kā arī dejo tautas deju kopā DižDancis.

● Līdz ar vasaras sezonas atklāšanas sarīkojumu Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā paredzēta gleznotāja Elmāra Damberga darbu skate 24. un 25. maijā draudzes mājā. Gleznu klāstā būs darbi, kas aptver vairāk nekā 20 gadu ilgu posmu, sākot no 1953. gada līdz šim laikam, vairāki arī Cēdelgemas gūsta laikā darinātie. Izstādi 24. maijā pl. 8 vak. atklās Tālavas pārvaldes priekšnieks E. Grotāns. Sezonas atklāšanas priekšnesumu daļā piedalīsies vokālais ansamblis Ceļinieki un DV Toronto nodaļas vanadžu koŗa Zile dziedātājas.

● DV Toronto nodaļas vanadžu kopas vakarēšanā 21. aprīlī DV namā kopas 14 dalībnieces nodarbojās ar kluba galdautu labošanu, izlāpot caurumus, kas cēlušies no degošām cigaretēm. Vakaru vadīja Silvija Ozola.

● Laikmetīgo pārdomu vakarā 24. aprīlī Latviešu namā māc. J. Cālītis referēja par tematu: Vai tas ir rakstīts zvaigznēs? Viņš apskatīja pareģošanu pēc zvaigznēm, sākot ar senajiem babiloniešiem līdz mūsu dienām. Stundu ilgo referātu noklausījās ap 100 apmeklētāju. Kopēji dziedātos korāļus uz klavierēm pavadīja Modris Ekšteins. Pēdējais šī cikla referāta vakars 29. maijā pl. 7.30; temats: Pēc 2000. gada — kas? Referēs māc. R. Ekšteins.

● Latviešu biedrības dāmu komitejas pēdējais rokdarbu vakars 24. aprīlī Latviešu namā daiļamatnieces O. Mežules vadībā bija pulcējis 10 dalībnieces. Šajā sezonā pavisam sarīkoti 7 šādi vakari, caurmērā pulcējot līdz 20 dalībnieču. Rokdarbu vakari ceturtdienas saietos jau notiek trīs gadus. Dāmu komiteja ar 6. maiju, katru otrdienas vakaru, Latviešu namā sāks Portlandes mūzikālā ansambļa Dzintars 15. jūnija koncerta un vakariņu biļešu iepriekšpārdošanu. Koncerta vieta izraudzīta Northern Secondary School (851 Mount Pleasant Rd., ziemeļos no Eglintonas) telpās.

● Austrumu draudzes Tālavas uzpošanas talkā 27. aprīlī piedalījās 35 talcinieki, kas pārvaldes priekšnieka palīga A. Kaktiņa vadībā uzkopa draudzes māju, brīvdabas baznīcu, laboja iebraucamo ceļu un apžīrija apkārtni. Dāmu komitejas pārstāve Olga Vandele pacienāja talciniekus ar kafiju.

● Toronto latviešu mednieku un makšķernieku klubs sadarbībā ar Hamiltonas un Sv. Katrīnu klubiem izplānojis sarīkojumu kalendāru visai 1975./76. gada sezonai šādi: 10. un 11. maijā pl. 9 no rīta Bērzaines uzpošanas talka; 7. jūnijā pl. 2 dienā Niagaras upē Sv. Katrīnu mednieku un makšķernieku kluba rīkotās zušu makšķerēšanas sacensības; 14. jūnijā pl. 2 dienā Honey Harbour Hamiltonas kluba rīkotās 3 klubu makšķerēšanas sacensības; 19. jūlijā pl. 10 no rīta Bērzainē Toronto kluba internās māla baložu šaušanas sacensības, vakarā balle; 9. augustā pl. 9 no rīta Bērzainē Toronto kluba eksternās sacensības māla baložu šaušanā un sacensības ar 22 kal. šautenēm, vakarā balle; 17. augustā pl. 10 no rīta Bērzainē Toronto kl. internās sacensības ar 22. kal. šautenēm un pistolēm; 23. augustā pl. 9 no rīta Lielupē Hamiltonas kluba eksternās sacensības māla baložos un ar 22 kal. šautenēm, pēc tam balle, 13. sept. pl. 9 no rīta Sv. Katrīnu šautuvē eksternās sacensības māla baložos un ar 22 kal., vakarā balle; 19. okt. pl. 12 dienā tītaru šaušanas sacensības Bērzainē; 25. oktobrī pl. 7 vak. Latviešu namā Toronto kl. sezonas atklāšanas balle; 23. novembrī pl. 12 dienā Bērzainē tītaru šaušanas sacensības, bet 1976. g. 17. janvārī pl. 7 vak. Latviešu namā Toronto kl. Zaķu balle; 1. februārī pl. 7 no rīta Virdžinijas līcī Hamiltonas kl. rīkotās 3 klubu žibulēšanas sacensības.

● Toronto mednieku un makšķernieku kluba rīkotās foreļu makšķerēšanas sacensības sestdien, 26. aprīlī, Thornbury piedalījās 10 dalībnieki J. Birznieka vadībā. Šoreiz godalgošana nenotika, jo nevienu zivi nenoķēra duļķainā ūdens dēļ. Otrā dienā, 27. aprīlī, tītaru šaušanas sacensībās Bērzainē piedalījās 80 dalībnieku, izšaujot 78 tītarus, visvairāk A. Ozoliņš — 6 tītarus, K. Blumbergs — 5 tītarus; katrs pa četriem tītariem ieguva M. Aviks, R. Mierkalns sen. no Hamiltonas, A. Tropiņš un J. Zīmulis, bet 2 šāvēji ieguva katrs pa trim tītariem, 9 šāvēji pa 2 tītariem un 27 pa vienam tītaram. Sacensības vadīja Toronto kluba sporta daļas vadītājs J. Beitiņš.

● DV Toronto nodaļas 12 vanadzes 28. aprīlī pulcējās DV namā savā kārtējā vakarēšanā. Nākošā un pēdējā sezonas sanāksme notiks 26. maijā turpat, kad būs pēdējā izdevība iegādāties rokdarbu materiālus vasaras brīvlaikam. Vanadžu kopa atvēlējusi līdzekļus rokdarbu gatavošanai nākošajam bazāram. Rokdarbnieces, kas vēlētos šinī talkā piedalīties, aicinātas zvanīt Silvijai Ozolai, tālr. 231-9618 un pieprasīt vajadzīgos materiālus.

● Preses fotografs Jēkabs Kreilis, kas 28. aprīlī kļuvis 81 g. vecs, saņēmis dzimšanas dienā DV Toronto nodaļas valdes apsveikumu. Sirmais seniors vēl rosīgi darbojas savā arodā, sniedzot savus foto uzņēmumus ne vien Latvijai Amerikā, bet arī citiem šejienes laikrakstiem.

4. Latviešu technisko zinātņu kongresa (1976. g. Montrealā) rīcības komiteja, no kreisās: F. Porietis, N. Zoldners, A. Palejs (priekšsēdis), J. Drupals, A. Spūrmanis, Dr. A. Tauriņš; stāv — A. Liepiņš un A. Jeksts. Foto: P. Agrums

Izraudzīti virsdiriģenti

6. Latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komiteja saņēmusi atbildes no lūgtajiem kopkoŗa virsdiriģentiem, kas būs Ernests Brusubārdis, Alberts Jērums un Arvīds Purvs jauktiem koŗiem un Jānis Barušs vīru koŗiem. Par goda virsdiriģentu rīcības komiteja šoreiz aicināja Jāni Kalniņu, kas arī uzaicinājumu pieņēmis.

Vēl turpina ienākt jauni koŗu pieteikumi. Tā nesen pieteikumi saņemti no vīru dubultkvarteta Tēvija (vad. J. Ausbergs), kas piedalīsies kopkoŗa koncertā un Hamiltonas ev. lut. Kristus draudzes jauktā koŗa (dir. A. Skudra Kārkliņa), kas pieteicies garīgajam koncertam.

Tautas deju uzvedumam rosīgi pieteicas deju kopas. Uzveduma vadītājs A. Bāliņš ziņoja, ka dejotāju skaits jau pārsniedz 700, un izstrādāta lieluzveduma programma.

Pirmie pieteikumi (no ASV un Austrālijas) ienākuši arī jauno mākslinieku konkursiem (vad. Ž. Zentiņš). Teātŗa izrādes — J. Raiņa Rīgas raganas — dekorātora pienākumus uzņēmies Evalds Dajevskis.

Rīcības komitejas 24. sēdē piedalījās arī mākslas un daiļamatniecības izstāžu organizētāji J. Zuntaks, K. Kronbergs un A. Gugāns, kas, iepazinušies ar izstādēm paredzētām telpās Four Seasons Sheraton viesnīcā, atzina, ka telpas būs labākas kā jebkad.

Pirmo svētku informācijas brošūru publicēs jūnija beigās.

G. G.

MEISTARSACĪKSTES NOVUSA

Kanadas latviešu 1975. gada meistarsacīkstes novusā notiks 3. un 4. maijā DV namā, 125. Broadview Ave., Toronto. Sākums abās dienās pl. 9 no rīta.

Sestdien risināsies sacensības vienspēlēs vīriešiem un sievietēm, bet svētdien visas dubultspēles. Dalībnieki sacensībām varēs pieteikties spēļu vietā. Uzvarētājiem balvas. Sacensības atklās LSAK valdes priekšsēdis A. Dzilna, bet uzrunu teiks DV sporta kopas vadītājs J. Treijs.

V. T.

MONTREALA

● Montrealas inženieŗu kopas kārtējā sanāksmē Latviešu namā J. Lakats un I. Skrastiņš iepazīstināja ar Montrealas 1976. gada pasaules olimpiadas stadiona celtni. Projektētājs ir franču architekts, visi zīmējumi gatavoti Francijā. Pati celtne būs ieapaļa, apm. 900 pēdu diametrā un 170 pēdu augsta, ar 550 pēdu augstu torni. Vairums sacensību notiks stadiona celtnē ar paceļamu jumtu un 75.000 sēdvietām. Būvdarbos strādā arī vairāki latvieši. Kapacitātes ziņā šī būs vienīgā tāda veida celtne pasaulē. Abi referenti savus paskaidrojumus ilustrēja ar daudziem zīmējumiem, filmu un slīdītēm. P. A.

Vienoti darbā Latvijai brīvai

Latvijas valsts divu gadu desmitu brīvības laikā bija izaugusi jauna, nacionāli noskaņota jaunatne. No šīs jaunās audzes radās lielākā daļa karavīru Latviešu leģionā, kas savās rindās apvienoja 146.000 vīru, maksimālo skaitu, ko latviešu tauta varēja dot kalpošanai cīņu laukos. Šie vīri cīnījās tikai savas tautas labā pret brīvās pasaules lielāko ienaidnieku — Lielkrievijas komūnismu. Vairāk nekā puse no viņiem savu uzticību Latvijai dabūja samaksāt ar savām dzīvībām, paliekot kaujas laukos. Ar savu esamību un varonīgajām cīņām Latviešu leģions pierādīja, ka latviešu tauta nav brīvprātīgi iekļāvusies Padomju savienībā. Lielāko Latviešu leģiona pārpalikušo daļu, ap 12.000 vīru, 1945. gadā sapulcināja Cēdelgemā, Beļģijā. Kara dievs tos bija saudzējis kādai sevišķai sūtībai. Drūmajās gūsta dienās viņi vienprātīgi atzina, ka karš zaudēts, bet nav zaudēta cīņa par dzimteni. Tā ir jāturpina. 1945. gada 28. decembrī aiz dzeloņdrātīm, viņi nodibināja cīnītāju organizāciju — DAUGAVAS VANAGUS.

Šo brīvības cīņu, gan tikai ar gara ieročiem, esam turpinājuši jau 25 gadus. Kā ģimenē, tā organizācijā, īsts kopības gars un darbošanās prieks var augt un veidoties tikai savā paspārnē. Kad DV Toronto nodaļas nams Hurona ielā kļuva par šauru un arī spiestuvei un Latvija Amerikā redakcijai bija jāmeklē cita novietne, DV KV kopīgi ar Toronto nodaļu izraudzīja un iepirka pašreizējo DV namu Toronto, 125 Brodview Ave.

Kā pirmo lielā steigā uz turieni pārcēla spiestuvi un Latvija Amerikā redakciju. Augšējā stāvā atvēra licencētu klubu, vidējā zāle palika sarīkojumiem. Tur mēģinājumi notiek: DV vīru korim Kanadā, Toronto nodaļas vanadžu korim Zīle, kā arī DV teātrim Kanadā, bet novusa un šacha sekcijas dalībnieki vingrinās savās disciplīnās. DV bibliotēkā grāmatu skaits jau sniedzas vairākos tūkstošos.

DV Toronto nodaļa, ne tikai ar lielāko biedru skaitu pasaulē, bet, atrazdamās tik ievērojamā latviešu centrā, bijusi un vēl joprojām ir Daugavas vanagu Kanadā ass, ap kuŗu griežas un risinās organizācijas darbība.

Paveŗotieš šais nedaudzajos uzņēmumos, kas aptveŗ tikai vismazāko daļiņu no tā darba un pienākumiem, ko veic DV Toronto nodaļas valde, vanagi un vanadzes, iepriekš minēto apstiprina visā pilnībā.

Mēdz teikt, ka viena foto attēls kādreiz atsveŗ 1000 vārdu. Sakopotie uzņēmumi ir nesamērīgi maza atskate organizācijas darbībā dažādās nozarēs, kā arī īpašos svētkos un notikumos (Globālās dienās, DV dienās, Jaunatnes un sporta svētki u.t. t.). Istenībā tā ir tikai atmiņas atsvaidzināšana par norisēm organizācijas dzīvē.

APRŪPES DARBS bija DV Toronto nodaļas darbības pirmsākums, jo sākotnēji latviešu kara invalidu, viņu ģimeņu un veco ļaužu apgāde nebija organizēta un centrālizēta. Līdzekļus sūtīja visiem, kas tos lūdza. Savos 25 darbības gados DV Kanadā aprūpei izdevuši — 252,919,54 dol. Šai ceturtdaļgadsimtā vanagu darbs vēries plašumā, sazarojoties daudz un dažādās novirzēs. Vanagi ir visur klāt, kur piemin Latvijas likteni.

Jau 25 gadus latviešus brīvajā pasaulē informē un aicina turpināt sākto cīņu par savas tēvzemes brīvību DV izdotais laikraksts Latvija Amerikā, ko pēdējos gados turpina akc. sabiedrība Latvija Amerikā. Līdzās laikrakstam jāmin DV grāmatnīca, Amber spiestuve un apgāds Daugavas Vanags, kas izdevis un turpina izdot daudzu latviešu autoru darbus, te iespiež DV globālo izdevumu DV Mēnešrakstu, Kristīgo Balsi u.c.

Nams, spiestuve un apgāds ir saimnieciski pasākumi, bet Daugavas vanagi vēl daudz vairāk darījuši tieši kultūrālajā laukā. DV dienu ideja radās DV organizācijai Kanadā, kur arī notika pirmās DV dienas 1951. gadā Toronto. Vanagu dienas pulcējušas līdz 6000 apmeklētāju. DV rīkoja pirmās Dziesmu dienas Kanadā, kas bija Dziesmu svētku pirmsākums šinī kontinentā. DV lika pirmos pamatus gleznu izstādēm, latviešu dienām, rakstnieku cēlieniem, teātŗu festivāliem un DV jaunatnes salidojumiem.

Pirms patstāvīgas teātŗa kopas nodibināšanās pēlotāji sakomplektējās tikai zināmai izrādei, lai pēc tam atkal izklīstu. Pirmais patstāvīgais teātris nodibinājās 1950. gada vasarā DV organizācijas paspārnē. DV teātris Kanadā divas reizes sapņēmis Ziemeļamerikas labākā amatieŗu teātŗa nosaukumu un augstāko balvu, kā arī Latviešu dienās Čikagā teātŗu festivālā par labāko skatuvisko iekārtu, dekorācijām un apgaismojumu.

Ļoti liels, ne tikai kultūrāls, bet arī saimnieciski augsti vērtējams pasākums ir DV izdotās karavīru dziesmu u.c. skaņu plates.

Un, kaut esi nāvē miris,
Kareivis, kas kaujā kritis,
Neesi pavisam miris,
Tālu mūžu dziesmā ritis,
Kareivis, kas kaujā kritis.

Ne ar tava tauta mirta,
Lai gan grūsta ļaunā peklē,
Plata ūdens sliekšņa šķirta
Tā vēl savu dziesmu meklē,
Lai gan grūsta ļaunā peklē.

Zinaīda Lazda

DV vīru korim Kanadā šogad aprit 10 dziesmoti gadi, tāpat kā Sv. Katrīnu vanadžu ansamblim Senatne. Abām dziesmotajām vienībām pirms 5 gadiem pievienojās trešā — Toronto vanadžu koris Zīle, kas ar 33 dziedātājām ir lielākais sieviešu koris brīvajā pasaulē.

Kā vienmēr, visur un visos laikos DV SPORTS ir bijis tas, kas visvairāk iznesis latviešu vārdu ārpus pašu sabiedrības, arī Kanadā, dažādās sporta disciplīnās.

DV organizācijas mājasmātes un saimnieces rūpes un pienākumus vienmēr uzņēmušās vanadzes. Pirmā vanadžu kopa, vai kā to toreiz dēvēja — dāmu komiteja — nodibinājās 1950. gada jūlijā Toronto, tikai ar septiņām loceklēm. Tagad šajā pilsētā vien ir jau pāri simtam un visā Kanadā vairāk nekā četri simti.

Šodien vanadžu darbs risinās daudz un dažādos veidos un pasākumos, gan DV organizācijas iekšējā dzīvē, gan paužot Latvijas un latviešu vārdu cittautu sabiedrībai.

Viena nodaļa vien nespēj veidot DV organizācijas daudzpusīgo rosmi un darbu, tāpēc arī Kanadā ir 18 nodaļas un viena kopa, no Atlantijas līdz Klusajam okeanam, kas katra savā darbībā iezīmējas ar īpašu veiksmi un panākumiem.

DV **Toronto** nodaļa dibināta 1950. gada 30. jūnijā. Tā ir pirmā un lielākā nodaļa Kanadā un pasaulē.

DV **Norandas** nodaļa dibināta 1950. g. 6. augustā. Šeit ar ļoti labiem panākumiem darbojusies grāmatnīca.

DV **Hamiltonas** nod. dibināta 1950. g. 1. oktobrī. Viena no aktīvākajām nodaļām ārējās informācijas un jaunatnes darbā.

DV **Montrealas** nod. dibināta 1950. gadā. Nodaļa veicinājusi sabiedriski kultūrālo dzīvi, sportu, kā arī aktīvi piedalījusies latviešu dienu izkārtošanā — „Expo 67". Otra nodaļa Kanadā, kam pašai savs nams.

DV **Londonas** nod. dibināta 1950. g. 11. nov. Aktīva sabiedriskās dzīves veicinātāja, jaunatnes audzinātāja. Pie nodaļas ir skautu un gaidu vienība, kā arī mednieku un makšķernieku sekcija.

DV Sv. Katrīnu nod. dibināta 1950. g. 11. nov. Sevišķi aktīvas ir vanadzes. Vokālie ansambļi, seniorēm Senatne un jaunajām Dzimtāle kuplina ne tikai savus, bet arī citu nodaļu sarīkojumus.

DV Albertas nodaļa dibināta 1951. g. 11. novembrī. „Latvia could not wish for better ambassadors than you were". Šis vietējā laikraksta cildinājums Red Deer vanadžu darbam izsaka visu to, ar ko varētu pierakstīt gaŗas slejas par tautisko ēdienu, rokdarbu, mākslas u.c. skatēm.

DV Britu Kolumbijas nodaļa dibināta 1952. gada 3. februārī. Tālākā Kanadas DV nodaļa rietumkrastā veic lielu darbu kā palīdzības, tā informācijas laukā. Informātīvus rakstus par Padomju savienības okupāciju Latvijā tā 1968. g. sniedza 7 (septiņiem) raidītājiem.

DV **Manitobas** nod. dibināta 1952. gada 6. februārī Vinipegā. No dibināšanas sākuma tā izveidojusi sadarbību ar Kanadas armijas vienībām un veterānu organizācijām. Latvijas valsts svētkos kaŗavīri nes Latvijas karogu līdzās sava pulka un Kanadas karogam. Pie nodaļas darbojas Mednieku un makšķernieku sekcija. Manitobas nodaļa trīs gadus pēc kārtas ieguvusi DV organizācijas Kanadā ceļojošo balvu kā labākā nodaļa.

DV **Sadberijas** nod. dibināta 1952. g. 23. martā. Tās biedri aktīvi cīnījušies pret komūnistisko arodbiedrību Sadberijā, panākot tās likvidēšanu vienā no lielākām sabiedrībām Kanadā. Ļoti rosīga sabiedriski kultūrālajā laukā, jaunatnes latviskajā audzināšanā un it sevišķi ārējā informācijā.

DV **Niagaras** nod. dibināta 1952. gada 20. aprīlī. Kā zīmīgāko savā darbībā tā ietver gadskārtējo Draudzības un Jaunatnes dienu sarīkojuma organizēšanu Niagarā.

DV **Kičeneras-Vaterlū** (Waterloo) nod. dibināta 1952. gada 14. septembrī. Sava īpatnējā ģeografiskā novietojuma dēļ tās sastāvs komplektējas no trijās pilsētās dzīvojošiem latviešiem (Kičeneras, Vaterlū, Galtas). Nodaļa ir galvenā kultūrālo sarīkojumu kārtotāja šajā apkārtnē.

DV **Halifaksas** kopa dibināta 1954. g. 20. februārī. Kanadas austrumu krastā tālākā un mazākā organizācijas vienība veic ievērojamu pretkomūnisma cīņu. Halifaksas vietējā laikrakstā „Te Mail Star" kopas priekšsēža ievietotais raksts par kaŗu Vietnamā izsauca tik dzīvu pieņemšanu, ka tā ilga trīs nedēļas.

DV **Edmontonas** nod. dibināta 1954. gada 28. augustā. Sevišķi liela rosība vērojama tieši pēdējā laikā, it īpaši Mednieku un makšķernieku, kā arī sporta sekcijās.

DV **Bramptonas** nod. dibināta 1954. gada 28. augustā. No apkārtnē dzīvojošiem apm. 200 latviešiem ceturtā daļa ir DV biedri. Nodaļa aktīva palīdzības darbā.

DV **Druvas** nod. dibināta 1962. gada 29. novembrī. Aktīvi darbojas kultūras un palīdzības darbā. Visas ģimenes abonē laikrakstu Latvija Amerikā un DV Mēnešrakstu. Vairākām latviešu ģimenēm piešķirts Mazputniņa brīveksemplārs.

DV **Otavas** nod. dibināta 1965. gada 24. oktobrī, tad, kad tur (atskaitot draudzi) bija apsikusi visu bijušo organizāciju darbība. Īsajā pastāvēšanas laikā nodaļa ar savu aktivitāti šo „robu" pilnā mērā aizpildījusi.

DV **Sūsenmarijas** (Sault. Ste. Marie) nod. dibināta 1965. gada 7. novembrī. Jau pirmajā pastāvēšanas gadā bijuši 4 sarīkojumi ar atlikumu pāri par 500 dol. Šai vietā dzīvo tikai ap 80 latviešu, bet DV sarīkojumus apmeklē arī vietējie iedzīvotāji.

DV **Ošavas** nodaļa dibināta 1968. gada 25. februārī. Tautību festivālā 1. jūlijā pirmo reizi pa visiem šiem gadiem vanadzes iekārtoja arī latvisko darbu skati, kas guva necerētu piekrišanu un bija izvērtēta kā viena no labākajām arī vietējā laikrakstā. Nodaļas izkārtojumā notika arī 18. novembŗa raidījums vietējā raidītājā.

„Še kopā mēs, biedri,
Kam lemts nebij mirt,
Dzīves laivu kas savu
Var tālāku irt."

Tie esam mēs, kas ar Dieva brīnišķīgo žēlastību no kaŗa lauka dzīvi mājās pārnākuši, vai arī mēs, kas atstājām savu dzimto sētu un devāmies bēgļu gaitās, nezinādami un nevaicādami, kas liktenim padomā, visi tie, kas brīnumainā kārtā izglābušies no sarkanajiem varmākām, kā arī tie, kuŗiem Dievs ļāvis šo 25 gadu darbības atceri piedzīvot. Taču nekādi paskaidrojumi, nedz izmeklēti vārdi nespēj atsvērt to brīdi, kad Daugavas vanagu sanāksmēs šī dziesma atskan no bijušo cīnītāju mutēm.

„Kas var še jaunu sauli
Ik dienas vēl sveikt..."

Tikai tas cilvēks, kas bijis tuvu nāves mūžīgajai tumsai, spēj īsti aptvert un novērtēt mūžīgās dzīvības avota — saules neizsmeļamo, nebeidzamo spēku. Mums, dzīvi palikušajiem, šī saule ir BRĪVĪBA, ko spēj novērtēt tikai tas, kas reiz dzīvē nesis nebrīvības jūgu.

„Var strādāt un sapņot
Un daudz ko vēl veikt."

Nav augstākas balvas un goda zīmes par dzīvību un brīvību: par DZĪVĪBU, kas dod mums spēku darboties, par BRĪVĪBU, kas ļauj mūsu sapņus un cerības rādīt darbos, kas ļauj mums cerēt, ticēt un strādāt mūsu atkal reiz atbrīvotās tēvzemes nākotnei.

„Daugavas vanagi,
sasauksimies,
Kas vēl dzīvi, kas vēl dzīvi
Esam palikušies!"

Tie, kas mēs esam vēl dzīvi palikušies, nekad un nekur lai neaizmirstam pieminēt un godināt mūžībā aizgājušos biedrus.

Pāršķirstot īpaši gatavoto, mirušo biedru grāmatu, līdz ar viņu vārdiem atmiņā atdzīvojas cilvēki, ar kuŗiem esam bijuši saistīti organizācijas darbā un pienākumos, priecīgos un skumjos notikumos. Un tad prātā nāk Daugavas vanagu dziesmas pēdējā panta sākums:

„Ak, retākas rindas
Ik gadus mums tiek,
Viens biedris pēc otra
Galvu kapenēs liek."

Divdesmit piecos gados jaunekļi piedzīvojuši vīra brieduma gadus, vīri kļuvuši par sirmgalvjiem, neuzdodot un neatsakoties kalpot organizācijai. Rodas sajūta, ka biedrs — aizgājējs mums pārējiem atstājis savu darbošanās prieku un ticību, ka reiz mūsu darbs nesīs augļus un mūsu cerības brīvai Latvijai nav tikai skanīgs vaŗa zvārgulis.

Pārlaižot skatu svētku uzņēmumiem, kļūst skumji un priecīgi. Skumji par tiem, kas nav vairs mūsu vidū, priecīgi par jaunās audzes aktīvo līdzdalību organizācijas darbā. Jaunie, zaļie asni vēsta pavasari, jaunas dzīvības sākumu, tāpēc arī jācer un jātic, ka nākamajos 25 gados jaunā audze būs tā, kas, līdz ar savu fizisko briedumu, izvērtīs mūsu organizāciju par plašāko darba lauku tiem, kam rūp mūsu tautas un tēvzemes Latvijas liktenis nākotnē.

Katrs atsevišķi mēs esam līdzīgi smilgai svešā ceļmalā, toties, apvienojoties vienā kopīgā saimē, mēs kļūstam par spēku, kas spēj pastāvēt vētrās un uzvarēt!

Šādā apziņā un pārliecībā Daugavas Vanagu organizācijas Kanadā mērķi sauc un gaida jaunus sekotājus un darītājus, un šis aicinājums runā uz visām paaudzēm; neviens nav par jaunu, nedz par vecu, lai sekotu Latvijas karogam!

Valentīne Hermane

Vēl ne.

Vēl skati
Meklē zvaigznes,
Nakts debesīs
Dzimst jauni sapņi
Aprimušo vietā.
Dzimst jauna trauksme
Apklusušās vietā...
Dzirkst acīs sveiciens,
Lūpās smaids,
Vēl nav tev laiks
Migt vienaldzības dusā,
Vēl ne.

Ne aizmirst,
Ne piedot,
Ne izlīgt,

Bet turpināt,
Izturēt,
Nepagurt cīņā!

Zvērestu devi
Tēvzemi Latviju

Atbrīvot,
Viltus un
Pārspēka priekšā
Svešumā aizejot.

Vai aizmirsi?
Piedevi?
Izlīgi?

Atceries!

SOVIET UNION IS BUILT WITH HUMAN BONES ROADS OF SEA OF BLOOD
FREEDOM FOR LATVIA
A MEMORY ETCHED IN BARBED WIRE

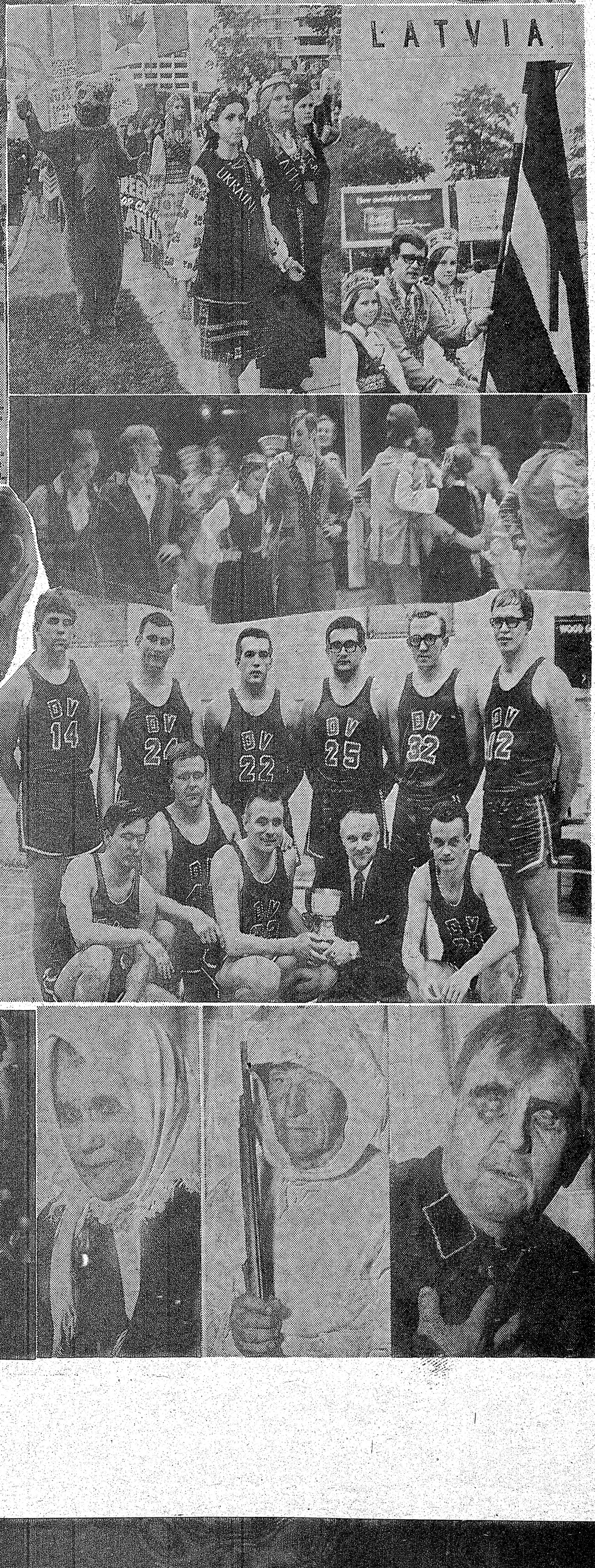
LATVIA
UKRAINE

DV 14
DV 24
DV 22
DV 25
DV 32
DV 12

Latviešu skautu Sv. Jura diena Kanadā

Kanadas skautu jendas Sv. Jura dienas sarīkojums, kuŗā piedalījās arī gaidu jenda, šogad notika 20. aprīlī Sv. Katrīnās. Svētbrīdi vadīja vietējo Jelgavas skautu un Saulkrastu gaidu vienību dalībnieki.

Parādi pieņēma abu jendu priekšnieki E. un G. Dāvidsoni, bet komandēja S. Leimanis. Pēc tam apbalvoja vadītājus un centīgākos skautus. Gaidu vadītājas izturības zīmi saņēma I. Kalniņa un V. Zobena no Gaujas gaidu vienības. Ar skautu pateicības zīmi Saulīti apbalvoja gaidu vad. A. Ozoliņu un K. Lapiņu no Hamiltonas. Mazskautu staburadzēna pakāpi saņēma Aiviekstes pulciņa mazskauti E. Magrits un M. Kiršteins, bet diženā staburadzēna pakāpi — A. Alksnis no tā paša pulciņa. Mazskautu inspektors A. Brūmelis paziņoja, ka iepriekšējās jendas mēroga sacensībās 1. v. ieguvis Aiviekstes mazskautu pulciņš Hamiltonā. Skautu modrības skauta pakāpē paaugstināja A. Goltu, bet Brīvības skauta pakāpē J. Galēju. Dižskautu nozarē modrības skauta pakāpi ieguva R. Vandelis, J. Grāvlejs, A. Strazds, V. Kronbergs un M. Pētersons, Brīvības skauta — V. Butkēvics un augstāko pakāpi latviešu skautu organizācijā — Dzimtenes skautu ieguva P. Kusmanis, J. Cērps un A. Dzintars. Visi šie dižskauti nāk no Rīgas 72. pulciņa.

Pēc parādes un apbalvošanas notika nodarbības par darbības nozarēm. Mācīja arī dziesmas nākošajiem jaunatnes dziesmu svētkiem Montrealā. Mazskautiem un guntiņām bija dzimtenes pazīšanas nodarbības, skauti un gaidas sacentās skautu mākās un vienības rotaļās. Dižskauti devās sirojumā apskatīt tuvumā esošo Velandes kanāli un kuģu ceļu. Nodarbības bija arī roveŗiem un lielgaidām. Rīgas dižskautu lietiskās mākslas puduris bija izstādījis savus keramikas izstrādājumus. Šie dižskauti mācās keramiķes Jurševskas darbnīcā.

Sv. Juŗa dienā bija ieradušies 125 dalībnieki. Par pusdienām gādāja Jelgavas 5. skautu vienības vecāku padome. Skautus ar rakstu bija sveicinājuši Latviešu skautu priekšnieks F. Sīpols, ASV jendas pr-ks R. Čaks un Kanadas DV priekšnieks G. Brikmanis.

E.O.

Lietuviešu skautu svētki Toronto

Toronto un Hamiltonas lietuviešu skauti un gaidas rīkoja savas Sv. Juŗa dienas svinības 27. aprīlī franciskāņu ordeņa telpās Toronto. Kopā ar kuplo viesu pulku bija pāri par 300 dalībnieku. Pēc īsa svētbrīža bija parāde, guntiņu un gaidu solījums un apbalvošana.

Kanadas skautu stāba pārstāvis Edm. Ozols apbalvoja ar kanadiešu skautu goda zīmēm par ilggadēju skautu vadītāja darbu trīs vadītājus.

Pēc oficiālās daļas Toronto lietuviešu teātris izrādīja lugu par karali Vitautu Dižo. Bija arī kafijas galds.

E. O.

Pieteicami darbi Lazdas balvai

Zināmās Lazdas piemiņas fonds šogad astoto reizi piešķirs Lazdas balvu par pēdējos divi gados publicētu vai sacerētu (manuskriptā) dzejoļu krājumu vai garāku liroepiska rakstura darbu. Tajā jāizpaužas jauniem meklējumiem un sasniegumiem latviešu dzejas attīstībā. Autori, apgādi un citi interesenti aicināti balvai izvērtējamus darbus 5 eksemplāros) līdz š.g. 1. jūlijam piesūtīt Linaīdas Lazdas fonda valdei — c/o J. Krīgens, 1910 High St. S. E., Salem, Ore. 97302.

Balvu piešķiŗ Lazdas piemiņas fonda valde, vadīdamās no speciālas pieteikto darbu izvērtēšanas komisijas ieteikumiem.

Līdz šim Lazdas balvas saņēmuši: Olafs Stumbrs, Andrejs Eglītis, Aina Kraujiete, Baiba Bičole, Astride Ivaska,, Baiba Kaugura un Aina Zemdega.

— kr —

Korporācijas Lettonia Čikagas kopas literāro vakaru prezidijs Kronvalda Ata 100 g. nāves piemiņas brīdī Kr. Barona latviešu skolā Čikagā. Attēlā no kreisās: priekšsēža vietnieks Jānis Pencis, priekšsēdis Gatis Velbergs un sekretārs Matiss Bērziņš. Lettonia Čikagas kopas seniors H. Nariņš nodeva Krišjāņa Barona skolai aploksni. Prezidija priekšsēdis pasniedza Kronvalda ģīmetni un adresi skolas pārzinim Dr. R. Albertiņam un Čikagas ev. lut. Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas vadītājam E. Ēvelem. Foto: D. Tomsons

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļotā

Vera Vikse

dzim. Upmanis

Dzimusi 1909. gada 11. oktobrī Cēsīs

Mirusi 1975. gada 18. aprīlī Toronto

Mīlestība nekad nebeidzas.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

meita, znots, mazbērni un māsa ar ģimeni

Mūsu mīļais

Otto Magaziņš

dzimis 1878. gada 20. novembrī Lubānā,

miris 1975. gada 29. aprīlī Gvelfā.

Dziļās sērās

meita, mazmeita ar ģimeni, māsa un citi piederīgie un draugi Kanadā un Austrālijā

SAVIENOTAJĀS VALSTIS

BOSTONA

Bostonas vanadžu rīkotā gadskārtējā bazārā 13. aprīlī Trimdas draudzes mājā lozes izpirka īsā laikā, dodot organizācijas darbam 924 dol. atlikumu. Vanadzes bija rūpējušās arī par siltām pusdienām un kafiju. Bibliotēkārs R. Lācis tanī pašā laikā bija izstādījis bibliotēkas retumus — Latvijas neatkarības laikā izdotās skolu grāmatas, sākot ar ābeci, līdz vēstures grāmatām. Arī izstādei bija labi panākumi. Par pārdotiem grāmatu dubultekspemplāriem ieņēma pāri par 30 dol.

J. Z.

ČIKAGA

Garīgās celsmes vakari Čikagā notika pavisam trīs, no 9. līdz 11. aprīlim. Māc. R. Ekšteins no Toronto lasīja partrim tematiem: Vesels cilvēks, slima pasaule, Cilvēks ar divām adresēm un Kāds būs rītdienas kristietis. Piedalījās draudžu koŗi un solisti. Pēc priekšlasījumiem bija spraigas pārrunas pie kafijas galda.

Čikagas Latviešu namā 12. un 13. aprīlī rīkotajā Voldemāra Ozoliņa grafisko zīmējumu izstādē pusi darbu pārdeva. Publika par grafiskajiem darbiem izrādījusi lielu interesi un izstādi abas dienas apmeklējusi kuplā skaitā.

Gaidu un skautu vecāku rīkotā bērnu pēcpusdiena 13. aprīlī Latviešu namā ar priekšnesumiem patīkami iepriecināja. Arī interesantie telpu dekorējumi saistīja. Otras zāles dekorētās telpās bija sarīkota loterija un tirdziņš ar atspirdzinājumiem un uzkodām pie atsevišķiem galdiņiem. Bija dabūjama arī vecāku padomes izdotā pavāru grāmata un rupjmaizes raugs.

V. Auguste

BAFALO

Draudzes dievkalpojumu 20. aprīlī vadīja māc. J. Praulinš. Altāri greznoja Dr. Stegmaņa dāvātās rozes. Nākošais dievkalpojums paredzēts maijā. Draudzes vadība rīko 4. maijā pl. 4 pēcp. ALA filmu izrādi: Tauta tālumā, tauta tuvumā un Kā es māku, tā es mauku. Izrāde notiks Internacionālā institūta telpās (864 Deleware Ave.). Ieeja 3 dol. no personas, pensionāriem 2 dol., bet bērniem līdz 14 g. v. vecāku pavadībā ieeja brīva. Pie katras biletes jāpiemaksā 25 centu par labu Kultūras fondam.

E. A.

MANČESTRA

Konektikatas latviešu biedrība jau pagājušā gada pavasarī rīkoja Mančestrā jauno talantu vakaru, kas izdevās sekmīgi, iepriecinot sabiedrību ar jauniešu sasniegumiem dažādās mākslas nozarēs. Atzīstot šāda vakara nozīmi, biedrība līdzīgu vakaru rīkoja arī šogad. To vadīja Ronalds Princis. Aktieris Kārlis Ģērmanis uzrunā atgādināja jaunajiem talantiem, ka ceļš uz augsto mākslas kalngalu ir šķautnains, kas prasa ilgu un rūpīgu darbu. Priekšnesumos bija nopietna un jautra programma — dziesmas, deklamācijas, dejas, beigās kopīgi nodziedot Pūt, vējiņi. Biedrības valdes priekšsēdis J. Upītis pasniedza katram jaunietim apsveicinājuma aploksni. Šim mērķim arī Konektikatas Latviešu mednieku un makšķernieku klubs bija novēlējis 50 dol. Aktieris K. Ģērmanis vadīja arī saviesīgo daļu un uzjautrināja ar saviem humoristiskiem stāstījumiem.

P. S.

Aluminium siding
Soffit and fascia
Eavestroughs
Windows, doors, roofing

REINO

Aluminium installation
64 Westwood Ave.,
425-3785 (after 5 p.m.

(81. turpinājums)

Pieklauvēju pie Asofreja durvīm: „Tule sijā kurrat" atskan Asofreja balss. Kad ieeju, Asofrejs nesaprašanā skatās manī. Tad viņš grib piecelties, bet nevar, un atkrīt atpakaļ krēslā.

„Necelies, Asofrej. Tev tak sēdamais ir par smagu. Vēlu tev sekmīgu Jauno gadu. Vai tad tu viens pats svētīji Jauno gadu?"

„Palties, palties. Siev un tēls jau kultā. Redz nu, te arī viens mirons," un viņš ar pirkstu norāda uz veco Zvirbuli, kas guļ uz dīvāna. Tad pielej glāzi man un sev un saka:

„Tievs tod vīriem satikties. Stīv vārp."

Saskandinu glāzi ar Asofreju un izdzeru. Asofrejs pie beidzamā malka sāk klepot. Tad saka:

„Tu man trauks, kurat." Tad viņa galva noliecas uz krūtīm un viņš krāc.

Nolieku pudeli un glāzes, lai Asofejs pa miegam nenogrūž no galda. Tad izgriežu elektrību un aizeju. Vēl pāri Smiltenē pie Tepera ezera skan:

„Skaists ir tas jaunības laiks, tas nenāks vairs." Zinu, ka tie ir bijušie vecie strēlnieki, kas tur dzied. Lai arī viņi visi pa lielākai daļai ir sarkani, tomēr krūtīs viņiem latviešu sirds.

☆

Nedēļu pēc Jaungada skolā ir sevišķi mierīga. Smiltenē visa dzīve saistīta ar saimnieciskām grūtībām, kas nenovēršami tuvojas. Katru piektdienu Smiltenē ir tirgus. Agrāk tas bija pilns, tagad redz tikai dažus cilvēkus. Ja lauku cilvēki kaut ko atved pārdošanai, tie nevar pārdot. Redzēdami, ka tirgū neko nav iespējams pārdot, lauksaimnieki paliek atturīgi preču piegādē. Arī smiltenieši, kas agrāk visu centās iegādāties tirgū, tagad pērk veikalā. Tirgū lauksaimniekam jāsamaksā skaidrā naudā, veikalos, kaut gan jāmaksā vairāk, var ņemt produktus un mantas uz rēķina. Sevišķi veikalos iepērkas tie, kas saņem sociālo jeb bezdarbnieku pabalstu. Samaksā tad, kad saņem pārvedumu no bankas.

Laikraksti gan brīdina, lai veikali nedodot preces uz rēķina, tomēr tas nelīdz. Arī veikali grib pastāvēt. Ja nedos uz parāda, klients aizies pirkties pie cita. Lai arī laiki rādās slikti, klientūras paturēšana un savstarpēja konkurence tomēr vēl pastāv.

Laikraksti vēstī, ka Amerikas Savienotās Valstis, kas bijušas galvenais aizdevējs un ar augstāko konjunktūru, tagad sabrukušas depresijas priekšā. Tā tur bija neglābjama lieta. Augstās biržas cenas bija sakāpušas tik augstu, ka tām bija jākrīt. To vēl sekmēja augstās diskonta likmes. Eiropas valstis, kas bija aizņēmušās naudu, nonāca maksāšanas grūtībās. Ja amerikāņu kapitāls pēc Pirmā pasaules kara iekaroja Eiropu, tad tagad tas sāka no turienes bēgt.

Vācijas un Austrijas līgums radīja karu Francijas un Čechoslovakijas un Austrijas un Vācijas financistu starpā. Ārzemju financisti atsauca savus ieguldījumus no Vācijas un Austrijas. Lai gan Anglija vēl likās stipra, amerikāņu kapitāls arī no turienes aizplūda.

Tamī pašā laikā valūta, kas pēc kara pārgāja uz zelta standartu, nonāca grūtībās. Tādas zemes bija Zviedrija, Īrija, Indija un visas Afrikas kolonijas, kas piederēja Anglijai. Valūtas kursus pazemināja Kanada, Portugale, Japāna, Ungārija, Norvēģija, Čīle, Ekvadora, Perū un vēl daudz citas bija ar mieru to darīt. Nedaudz vēlāk kursus pazemināja Filipīnas, Kuba, Panama un Hondura.

Īstu saimniecisku krizi Latvija sāka izjust tikai 1930. gadā. Tie, kas neticēja Latvijai un nestrādāja latviešu interešu labā, gādāja, lai sadragātu galveno eksportpreču — kokmateriālu, linu un sviesta tirgu. Vēl vairāk šo postu pastiprināja kredita ierobežojumi pilsētu kreditsabiedrībām un tirdzniecības uzņēmumiem.

Visā saimnieciskā nedrošībā laikraksti vainoja vājos Latvijas bankas darbiniekus. Tur strādāja cilvāki, kam finanču lietu zinību pamatā bija vecā krievu skola. Tāpat viņu intereses bija vai nu vērstas uz Vāciju, Angliju vai Padomju Savienību. Laikraksti nosodīja ārzemju bankas, kuŗas ierobežojot Latvijas starptautiskās finances un aizdevumus. Zobgalīgie izdevumi Krokodīls, Sikspārnis un Svari zobojās par pārkreditēšanos Latvijā. Tie zīmēja latu par, ar gaisu uzpūstu burbuli, kas nevis taisās plīst, bet pamazām saplok.

Privāto banku un kreditiestāžu pārkreditēšanos Latvijas bankā Svari nosauca par financiālu prostitūciju. Sikspārnis kaŗu starp Centrālo un Latvijas banku nosauca par brāļu kaŗu sievas mātes vadībā. Vēl vairāk financiālo krizi Latvijā pastiprināja apstāklis, ka tauta bija zaudējusi uzticību financiāliem iestādījumiem. Korupcijas un nelikumības, kas auga uz dažādu surrogātu pamata, lika tautai skatīties uz financiāliem darījumiem šķībi.

Brīvā Zeme paskaidroja, ka visam saimnieciskam sabrukumam par iemeslu esot vairāk spīcholoģisks raksturs. Svari smējās, ka visu tautu pie psīchiatra nervu uzlabošanai neesot iespējams aizvest.

Latvijas lats, kas ar 1922. gada saimniecisko nolikumu bija stingra valūta un bazējās uz zelta standartu, tagad vērtības ziņā sāka kāpt. Sevišķās grūtībās nonāca jaunsaimnieki, kas bija aizņēmušies naudu inventāra iegādei.. Ja agrāk lauksaimnieks par aizņemtu naudu bija iegādājies sugas govi, tad tagad, lai atmaksātu parādu, bija jāpārdod trīs govis. Jāatzīst, ka tie lauksaimnieki, kas lata kursa pazemināšanai nostājās pretim, bija ļoti gudri. Ja lata kurss tiktu pazemināts, tad automatiski iestātos inflācija. Ekonomisti raksta, ka arī bezdarbs Latvijā krizes laikā neesot sasniedzis katastrofālus apmērus kā Kanadā un ASV.

Sikspārnis zobojās par Melno biržu. Latvijas bankai un finanču ministrijai neesot vairs ārzemju valūtas un vispār naudas. Žīdiem Melnā biržā esot tik daudz naudas kā vēl nekad.

Skolā skolotāji cenšas uzturēt garastāvokli, stāstot visādus izskaidrojumus saimnieciskām parādībām, bet skolēniem rodas jautājums, vai vispār ir nozīme lauksaimniecības izglītību turpināt. Sviesta cenas ir noslīdējušas no trīs līdz četri lati kilogramā uz astoņdesmit četriem santimiem. No astoņdesmit četriem santimiem vēl piecdesmit ir valsts piemaksa. Tāpat ausīgi kļūst lopkopji un piensaimnieki. Daudzi pienotavu uzņēmumi bankrotē un tiek izūtrupēti.

Ziemā skolā gan klausījāmies stundās, bet ar vienu aci vērojam saimniecisko attīstību Latvijā.

Kādu piektdienas pēcpusdienu, kad mums stundu klasē nav, klīstu pa Smilteni. Tirgus laukumā satieku Kālīti.

„Nu, kā tad klājas jaunajam saimniekam? Laikam esi iebraucis pilsētā, lai iztērētu sakrātos latus. Laukos jau nav iespējams naudu izdot," mēļoju.

„Tev viegli smieties. Ne tik viegli tikt pie latiem. Sviesta cenas nokritušas tik zemu, ka drīz ar sviestu būs jāsāk smērēt vāģi. Bēkona atvešana uz staciju maksā vairāk nekā par to var dabūt. Pagājušā piektdienā nodevu divus bēkonus. Par tiem dabūju divdesmit trīs latus.

(Turpinājums sekos)

Labas ziņas
Lētākā sūtīšana kā jebkad!!!
SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS uz Latviju sūta
INTERTRADE EXPRESS CORP.

To sakām mēs un to saka arī jūsu piederīgie.
Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, tas ir apm. tā, ka jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 vērtībā, vai pat vairāk.

Speciālos rubļu certifikātus var arī loti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.

PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀŠANA

Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.

Speciālā rubļa vērtība ir $2.63

Pieprasait mūsu illustrētos katalogus.

PASŪTINAIT TAGAD tikai caur

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd. Street, Fifth floor
NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530

Ļoti svarīgi — Automobiļi Ātra piegāde
Izvēlaties no šiem jaunajiem modeļiem:

	Cenas US $
Zhiguli Vaz 2101	$3706.00
Jaunais, uzlabotais (Export Model)	
Zhiguli Vaz 2103	$4246.00
Zhiguli Vaz 2102 Station Wagon (Export Model)	$4082.00
Moskvitch 412 IE	$3756.00
Moskvitch 408 IE	$3454.00
Moskvitch 426 IE Station Wagon	$3919.00
Moskvitch 427 IE Station Wagon	$4205.00
Zaporozhets Zaz 968	$2368.00

Pieprasait mūsu speciālo illustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM.
PARSŪTĀM LIETOTAS DRĒBES.
Iebraucēji no USSR, pieprasait speciālo informāciju!
Mums ir 26 gadu pieredze šais darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 25 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ⅓ no mantu vērtības parastos rubļos, vai pat lētāk.

Speciālos rubļu Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos par dārgāku likmi. Mēs varam jums ieteikt sazināties ar INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., 10010, tālr. 982-1530 un pieprasīt bezmaksas illustrēto katalogu.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Māc. Eduarda Pavasara 45 darba gadi

Māc. Eduards Pavasars

Tagadējam Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudzes ganam Eduardam Pavasaram 13. aprīlī apritēja 45 gadi, kopš viņš sācis mācītāja darba gaitas. Atceres dienā pēc dievkalpojuma baznīcas zālē kuplā skaitā pulcējās draudzes locekļi, lai viņu godinātu, draudzes korim diriģentes Almas Skudras-Kārkliņas vadībā sveicot ar dziesmu. Atskatu par mācītāja dzīves un darba gaitām deva draudzes priekšnieks O. Bērztīss.

Māc. E. Pavasars ordinēts 1930. g. 13. aprīlī, amatā ievedis bīskaps Irbe. Mācītāja darbu uzsācis Valmieras draudzē, bet frontei tuvojoties 1944. gadā devies bēgļu gaitās uz Vāciju, pēc kara uzturoties Flensburgas rometnē pie Dānijas robežas. Pēc iecelošanas 1950. gadā Kanadā viņš strādājis par mācītāju Vinipegā, bet jau 1951. gadā pārcēlies uz Hamiltonu. Draudzei tagad ir pašai savs izmaksāts dievnams, darbojas sestdienas skola, bībeles klase, draudzes koris, jaunatnes grupa un dāmu komiteja. Nenogurstošs palīgs mācītājam vienmēr bijusi viņa dzīvesbiedre Regīna.

Māc. E. Pavasara spredikļi vienmēr bijuši izjusti un dziļi pārdomāti. Tajos vienmēr skanējuši mudinājumi, ticība Dievam un brīvai Latvijai. Jubilārs sacerējis vairākas garīgas dziesmas un tulkojis arī no citām valodām, darbojies jaunās dziesmu grāmatas komisijā. Viņš sakārtojis dziesmas arī svētdienas skolām. Tās tagad dzied daudzu draudžu svētdienas skolēni. Māc. E. Pavasars piedalījies arī daudzās baznīcas konferencēs.

Jubilejā iemīļoto draudzes ganu sveica draudzes priekšnieks O. Bērztīss un draudzes vārdā pasniedza E. Glika tulkotu bībeli vecā iespiedumā, ādas vākos, un piestiprinātu sudraba plāksnīti ar uzrakstu. Māc. E. Pavasaru apsveica prāv. A. Skrodedis, no DV Hamiltonas nodaļas un korp. Vendia sveicināja DV nodaļas priekšsēdis O. Ieviņš, bet no Hamiltonas latviešu jaunatnes pulciņa — R. Loze. Ar ziediem sveica draudzes dāmu komitejas priekšniece B. Golta, draudzes svētdienas skola, jaunatnes grupa, draudzes koŗa priekšnieks Ž. Lapuķis, Hamiltonas latviešu sestdienas skolas pārstāve Bite, gaidas un skauti, tāpat mācītāja bijušie skolnieki, Dr. Mauriņš un pārējie viesi.

Ar rakstu bija sveicis archibīskaps A. Lūsis.

Māc. E. Pavasars pateicās visiem apmeklētājiem un laba vēlētājiem. Pēc tam draudzes locekļi un viesi pakavējās pie draudzes dāmu komitejas bagātīgi klātā galda.

Māc. E. Pavasars dzimis 1906. gada 14. martā, beidzis Latvijas universitāti un ir korporācijas Lettonia filistrs. Viņš ir arī DV Hamiltonas nodaļas biedrs. Daudz baltu dieniņu!

O. B.

Darbi, kas liecina

Jēzus viņiem atbildēja: „Darbi, ko es daru sava Tēva vārdā, nodod liecību par mani." Jāņa ev. 10,25

Ik cilvēka mūžs saistās ar darbu. Angļiem ir sakāmvārds: darbīgas rokas ir līksmas (laimīgas) rokas. Viena no mūsdienu lielākām problēmām ir bezdarba problēma. Tā rada ne tikai saimnieciskus sarežģījumus, bet viens no tās lielākajiem ļaunumiem ir piespiestā dīkdienība. Saimnieciskos grūtumus daļēji likvidē dažādie valsts un pašvaldību sociālie nodrošinājumi, bet laiks, ko pavada bez ražīga darba, pamazām sagrauj cilvēku garīgi. Bez darba nodzīvots laiks bieži kļūst par cilvēka lielāko ienaidnieku.

Ja Kristus teica: „Darbi, ko es daru sava Tēva vārdā, liecina par mani", tad šodien varam teikt: „Par mani liecina ne tikai tas, ko un kā es daru, bet arī veids, kā es aizvadu savas brīvās stundas, ar ko es piepildu savus vaļas brīžus."

Kristus strādāja Dievam par godu. Viņa dzīves uzdevums bija Dieva valsts celšana. Pie tam Viņš apzinājās, ka laika maz. Kādā citā sakarībā Viņš saka: „Man jāstrādā... kamēr ir diena; nāk nakts, kad neviens nevar strādāt." Šī iemesla dēļ Viņš sevi nekad nesaudzēja, kad redzēja iespēju strādāt „tā darbus, kas Viņu sūtījis." Īsajā laika sprīdī, ko Kristus pavada atklātības priekšā, Viņš paveic vairāk nekā citi gaŗā mūžā. Un katrā Kristus vārdā un darbā atklājas Viņa personības raksturīgie vaibsti: Viņa tuvās, sirsnīgās attiecsmes ar Tēvu debesīs, Viņa vēlēšanās visā pilnībā darīt Dieva gribu, Viņa cenšanās izpildīt savu sūtību, Viņa mīlestība pret brāli — cilvēku, Viņa ticība labajam un karstā vēlēšanās palīdzēt tiem, kas nospiesti pie zemes. Aicinājumā „nāciet šurpu pie manis visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi," nav nekā neīsta. Tie nav tukši vārdi. Šai aicinājumā dzirdama Jēzus patiesa griba būt tuvu tiem, kam rūpju un ciešanu nasta saliekusi plecus un kas tāpēc zaudējuši pēdējo cerību gaišākai rītdienai.

Jēzus darbi liecināja, ka Viņš nācis kritušo pacelt, ievainotajam pārsiet rētas un cerības zaudējušam rādīt ceļu. Kristus klātienē notika brīnumi: aklie kļuva redzīgi, tizlo locekļi atguva vingrumu, spitālīgie izveseļojās un — par visām lietām — grēcinieks atrada ceļu atpakaļ uz Tēva mājām. Bet, šo brīnumu mērķis nebija apžilbināt un radīt sensāciju. Tiem vajadzēja pārliecināt par Dieva labestību, par to, ka Kristus Tēva uzdevumā nācis cilvēku pestīt, kā arī par to, ka Viņā — Kristū — pasaulei atklājies pats Dievs.

Darbi, ko daru, lai liecina par mani...

Taču ne tikai darbi. Par Kristu liecību dod arī tās stundas, ko mēs sauktu par atpūtas brīžiem. Evaņģelisti vairākkārt piemin, ka Jēzus, darbā sevi izsmēlis, aiziet sāņus no cilvēku burzmas un dienas trokšņa un meklē atpūtu un tīrisko un garīgo spēku atjaunošanu klusā lūgšanā. Divsarunā ar Dievu aizmirstas satiksmē ar cilvēkiem piedzīvotā šaursirdība, nepateicība, neizpratne un ļaunums, aizmirstas sarūgtināumi un vilšanās — un atdzimst vēlēšanās pildīt Tēva uzticēto uzdevumu.

Darbi, ko es daru, dod liecību par mani...

Ko par mums liecina mūsu darbi?

Art. V.

Biruta Senkēviča

SVECES VĒL LIESMO

Es atceros Ziemsvētku sveci,
Ko kādreiz aizdedzināja
Dziļdziļā bērnībā,
Tāltālās tēva mājās.

Bet neatceros, ka sveci
Reiz kāds būtu nopūtis.
Vai tiešām tā vēl liesmo,
Kaut vasks jau izkusis viss?

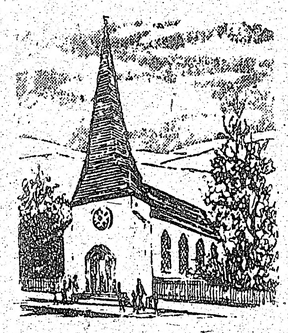

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral. Ave.

I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un trešdienās no pl. 6—9 vak., bet ceturtdienās un piektdienās no pl. 9.30 līdz 12. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

4. maijā pl. 10 no rīta dievkalpojums veltīts DV organizācijas darbības atcerei un svētkiem.

11. maijā pl. 11 no rīta Ģimenes dienas dievkalpojums. Mūzikālā daļa: dziesmu lapiņas. Pēc dievkalpojuma Svētdienas skolas nobeiguma programma un azaids. Piedalās vīru koris Viesturs.

18. maijā pl. 11 no rīta Vasarsvētku un jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās S. Hildebrante (soprāns). Dziesmu lapiņas.

25. maijā pl. 11 no rīta Trīsvienības svētku dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 126 Vanhorne Ave., Willowdale Ont., tālr. 493-8211. Māc. A. Čops, 84 John Street, Weston. Tālrunis 249-6593.

Dievkalpojumi angļu valodā katru svētdienu pl. 1 dienā.

4. maijā pl. 3 pēcp. Debesbraukšanas dienas dievkalpojums.

11. maijā pl. 10 no rīta Ģimenes dienas dievkalpojums.

18. maijā pl. 3 pēcp. Vasarsvētku dievkalpojums.

25. maijā pl. 11 no rīta jauniešu iesvēte.

1. jūnijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

8. jūnijā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

15. jūnijā pl. 3 pēcp. Tautas sēru diena.

22. jūnijā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

29. jūnijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

4. maijā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

11. maijā pl. 1 pēcp. Ģimenes dienas dievkalpojums un svētdienas skolas māc. nobeigums.

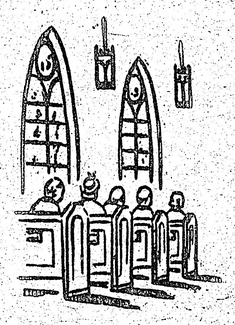

16. maijā, Vasarsvētkos, pl. 11 dievkalpojums Tālavas draudzes ēkas zālē.

24. maijā sestdien, pl. 11 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Spredikos viesis māc. A. A. Treus no Zviedrijas.

1. jūnijā pl. 1 pēcp. iesvētīšanas dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Māc. R. Ekšteins, 487 Brookdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

4. maijā: Ja es varētu sākt savu dzīvi vēlreiz.

11. maijā: Mēs nevaram iet mājās!

18. maijā: Vasarsvētki — vēji un mākoņi.

25. maijā: Dievs un neiespējamais.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 12. 30 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

4. maijā pl. 10.30 bērnu dievkalpojums ar svētdienas skolu; pl. 11 dievkalpojums; pl. 10.15 stunda Bībeles klasei.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

4. maijā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

11. maijā pl. 11 no rīta Ģimenes dienas svētbrīdis draudzes namā. Pēc svētbrīža kafijas galds un gleznu izloze.

18. maijā — Vasarsvētkos, pl. 1.30 pēcp. iesvētību dievkalpojums Trinity Memorial baznīcā. Dievgalds. Dziesmu lapiņas.

25. maijā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

1. jūnijā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
Nepārtraukti 20. gadagājumā
Katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM.
No Niagara WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS
Kristīgs latviešu
radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp.
no Niagara WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

VĒRTĪGS DĀVINĀJUMS TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAI

Nesen traģiskā nāvē mirušā latviešu filateliste un numizmate Erna Alberinga savu vērtīgo Latvijas naudas un monētu klāstu bija novēlējusi Toronto latviešu kreditsabiedrībai kā devumu latviešu sabiedrībai un nākošajām audzēm. 26. aprīlī nelaikes vīrs Edgars Alberings ar meitām Asnu un Grietu un mazmeitu Kristīni bija ieradies kreditsabiedrībā, kur kollekciju nodeva kreditsabiedrības valdes priekšsēdim V. Kānbergam ar novēlējumu, lai kollekcija vienmēr atgādinātu nākošajām audzēm, ka latviešiem bijusi sava neatkarīga un suverēna valsts. Augšējā attēlā dāvinājuma nodevēji un saņēmēji Latviešu namā. Pirmā rindā no kreisās: Toronto latviešu filatelistu kluba valdes loceklis Egons Michelsons, Latviešu filatelistu apvien. pārstāvis Žanis Grundmanis, Toronto latviešu kreditsabiedrības valdes priekšsēdis Viktors Kānbergs, Edgars Alberings ar mazmeitu, kreditsabiedrības pārvaldnieks Jānis Reinbergs, valdes vicepriekšsēdis Konstantīns Boriss, un biroja darbiniece Alma Bumbura; otrā rindā no kreisās — revīzijas komisijas priekšsēdis Kārlis Priedītis, rev. kom. loceklis Bruno Logins, biroja darbinieks Elmārs Bērziņš, valdes loceklis Alfreds Rāviņš, Asna Alberinga-Bleka, Grieta Alberinga, revīzijas komisijas sekretārs Kārlis Bencons, biroja darbiniece Dzidra Krēsliņa, biroja darbinieks Vitālis Korolkēvičs un valdes loceklis Irmands Zamlovskis.

Foto: J. Līgers

Pie mums Austrālijā

III

Kāda dāma izrīkojusies pavisam „nesievišķīgi" — izpaudusi savus gadus. Tā ir plaši pazīstamā māksliniece, Latvijas konservātorijas docente Mirdza Stūre. A. Zariņš vietējā latviešu laikrakstā sniedza gaŗāku interviju ar mākslinieci, kuŗā atklāja, ka Mirdzai Stūrei 20. martā piepildījušies 70 gadu. Klavieŗu spēli viņa sākusi mācīties jau agrā bērnībā. Pēc tam studējusi Nikolaja Dauges klasē Latvijas konservātorijā. Ar Kultūras fonda stipendiju studijas turpinājusi Berlīnē un koncertējusi vairākās pilsētās Eiropā. Vēlāk pati kļuvusi par mācības spēku Latvijas konservātorijā. Oficiālā godināšana notika 12. aprīlī, Sidnejas latv. ev. lut. draudzes namā, kur jubilāri sveica Sidnejas vīru koris ar dziesmām un diriģents piesprauda viņai koŗa goda biedres nozīmi. Bija gaŗa apsveicēju rinda ar LAAJ prezidija priekšsēdi G. Braču priekšgalā.

Salīdzinot ar mūsu Austrālijā nodzīvotiem gadiem, pavisam lielu jubileju — 25 darbības gadus — atzīmē viens no īpatnējākiem iestādījumiem — Sidnejas latviešu teātŗa literārā sekcija, kuŗas organizētājs un faktiskais vadītājs visu laiku vienmēr bijis žurnālsts Spodris Klauverts.

Literārās sekcijas ietvaros aizvadītajos 25 gados notikuši 238 literārie sarīkojumi, kuŗos piedalījušies 77 referenti; 43 mūziķi, 43 dekorātori, vairāki aktieŗi un citi skatuves mākslinieki.

Bez latviešu un citu tautu literātūras iztirzātas arī sabiedriskas un politiskas problēmas, skarti mūzikas, glezniecības, zinātnes, psiholoģijas, valodniecības un citi jautājumi speciālos sarīkojumos ar profesionāliem referentiem. Diezgan svarīga vieta ierādīta arī modernās drāmas apskatei. Režisore Lija Gaillīte, kuŗa sagatavojusi vakaru programmas pēdējos 17 gados, uzsākusi arī eksperimentālo teātri literāro vakaru ietvaros. Literārajos vakaros piedalījušies ar referātiem vai savu darbu lasījumiem arī diezgan daudz viesu no aizjūras: Andrejs Eglītis, prof. E. Andersons, vplkv. A. Plensners, prof. L. Slaucītājs, bij. ministrs A. Bērziņs, J. Andrups, prof. A. Straumanis, prof. J. Krastiņš, M. Kalns, Aina Zemdega un Janīna Babre. Piedalījies arī liels skaits referentu no citām Austrālijas pilsētām. No vietējiem visvairāk referējis Hugo Kaupmanis — 38 reizes un Spodris Klauverts — 29 reizes. Vairāki mūziķi snieguši mūzikālas illustrācijas, gan vokāli, gan instrumentāli. Apmeklētāu skaits šajos 25 gados, ieskaitot kultūras dienu literāros sarīkojumus, sasniedzis 22.500.

Literārās sekcijas ierosmē Austrālijā radušies 4 lieli kultūras dzīves pasākumi: Sidnejas latviešu teātris, kuŗam vēlāk pievienojās pati literārā sekcija; Austrālijas latviešu kultūras dienas — pirmās Sidnejā 1951. gadā; Austrālijas latviešu rakstnieku dienas — pirmās Sidnejā 1960. gadā un rēgulārās gleznu izstādes Sidnejas latviešu namā, līdz šim 78 izstādes ar 56 gleznotājiem, grafiķiem, tēlniekiem un dekorātoriem.

Rakstot par gleznu izstādēm, nevar nepieminēt grafiķi un mākslas kritiķi Mārtiņu Gauju, arī viņš tikko aizvadījis 60 gadu jubileju. Vairākas no M. Gaujas mākslas recenzijām ievietotas arī mūsu laikraksta slejās, gan sakarā ar jau minētām izstādēm Sidnejas latviešu namā, gan ārpus tā, kā arī plašāks raksts par Sidnejas operu. M. Gauja kādā intervijā izteicies, ka mākslas recenzenta galvenais uzdevums būt patie-

(Turpinājums 17. lp.)

izīrē mēbelētu istabu ar verandu.

Haiparka rajonā

Vārīšanas iespējas. Garāža. Tālr. Toronto 769-0527.

Meita Valda Latvijā meklē tēvu

Pēteri Krastiņu, Pēteŗa dēlu,

dzīvojis Stienes Prauliņās. Ja kāds kaut ko par viņu zinātu, lūdzu rakstīt

Alvīnei Innus, 76 Saskatoon Drive
Weston, Ont. M6P 2G2

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

3. — 11. **maijam — DV organizācijas Kanadā 25 gadu darbības atcere.**

8. maijā pl. 2 Latviešu namā pensionāru Ģimenes dienas sarīkojums. Mācītājs A. Briedis.

11. maijā pl. 6 vak. Latviešu namā Kurzemes cietokšņa atceri-svētbrīdi rīko Latviešu biedrība. Invalidiem, skolniekiem un pensionāriem ieeja brīva.

30. maijā pl. 7 vakarā Latviešu namā TLTA sestdienas ģimnazijas 19. izlaiduma akts un 22. mācības gada nobeigums.

21. **jūnijā — Sidrabenē tradicionālie Līgo svētki.**

14. septembrī Sidnejas Latviešu teātŗa viesizrādes Imanta Sveiļa režijā, Ulža Siliņa — Pilsoņa Avota lieta.

Toronto koncertapvienības koncerti

18. **oktobrī pl. 8 vak. Koncertapvienības 1975./76. gada sezonas pirmais koncerts veltīts Emīļa Dārziņa piemiņai.**

1. **novembrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Indrāni Bickford Park skolas auditorijā.**

HAMILTONA

3. maijā pl. 7.30 HLB gadskārtējā Maija balle Polish Alliance Hall, 644 Barton St. E. Spēlēs Runči. Maija karalienes un karaļa vēlēšanas un Valša pāŗa godalgošana.

NIAGARA

26. un 27. jūlijā Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

Laikraksta
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var **pirkt Toronto**
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā,
491 College St.,
kā arī LA spiestuvē,
125 Broadview Ave.

Augšējā attēlā, ko saglabājis bij. 32. grenadieŗu pulka dalībnieks Edgars Plūme Toronto, redzama daļa šī pulka karavīru pie karoga, kuŗu savā laikā dāvinājusi Liepājas pilsētas valde. Priekšā redzams V. Mukts (pa kreisi) un V. Hāzners; karogu tur N. Lideks, tagad miris. Ceturtais no kreisās E. Plūme, pēc kuŗa lūguma, sakarā ar DV Kanadā 25 g. jubileju, šis attēls ievietots.

Jaunatnes latviskā sasaukšanās skaņās, skatos

Visu plašāko sarīkojumu programmā nozīmīga vieta parasti ierādīta arī jaunatnes sarīkojumiem, kas nav domāti tikai jaunatnei vien, bet arī pārējai publikai, lai demonstrētu jauniešu talantus un sniegumus. DV Kanadā 25 gadu darbības atceres ietvaros notiks arī sarīkojums: Jaunatnes latviskā sasaukšanās skaņās un skatos svētdien, 11. maijā, pl. 11 no rīta Jarvis Collegiate telpās. Sarīkojuma vadītājs un organizētājs ir Andrejs Rītiņš, bet pieteicēja būs Indra Pulciņa.

Pirmo reizi Kanadā piedalīsies soliste Ruta Svilpe no Vašingtonas. Viņa jau vairākus gadus dziedājusi ne vien latviešu sarīkojumos, bet arī amerikāņu publikai. Rutas Svilpes divas ieskaņotās plates liecina, ka viņas mīļākās dziesmas ir latviešu tautasdziesmas un ziņģes, ko' dzied ģitaras pavadījumā. Ruta dziedājusi arī Pirmā pasaules jaunatnes kongresā Hanoverā, bet sekojošā gadā piedalījusies studijās Francijā, kuplinājusi sarīkojumus Anglijā un Zviedrijā. Ruta ir aktīva latviešu sabiedrībā Vašingtonā, darbojusies par skolotāju vietējā latviešu skolā. Viņa ir sekretāre Baltiešu komitejā un vada Vašingtonas kokļu ansambli.

Toronto programmā uzņemtas 8 dziesmas — J. Denvera, U. Graša un R. Svilpes kompozicijas vai aranžējumi, kā arī tautasdziesmas.

No Filadelfijas ieradīsies meiteņu ansamblis Pavasars: Anita Rubene, Silvija Erdmane un Ilga Erdmane. DV dienās 1973. gadā šis ansamblis jaunatnes vokālo un instrumentālo ansambļu sacensībās ieguva pirmo vietu. Meiteņu trio līdzšinējā sastāvā dziedājis jau svētdienas skolas sarīkojumos, dažādos draudzes svētkos un vasaras nometnēs. Pēdējā laikā trio koncertējis latviešu centros ASV un Kanadā. Silvija Erdmane un Anita Rubene mācās mūzikas skolā, bet Ilga Erdmane studē universitātē, privāti mācoties arī dziedāšanu. Pavadītāja Olita Strazda parallēli vidusskolai mācās braču un klavieŗspēli. Pavasars Toronto atskaņos 6 dziesmas.

Sarīkojumu vēl kuplinās Toronto jaunieši Pēteris un Andris Zariņi. Pēteris mācījies klavieŗspēli pie Džeralda Ratledža un 16 g. vecumā ieguvis Kanadas karaliskās konservātorijas diplomu ar uzslavu. Viņš bieži piedalījies kā solists un pavadītājs latviešu un cittautu sarīkojumos. Savu mūzikālo talantu viņš izmanto arī paša kompozicijām un turpina studijas Toronto universitātē. Pēteŗa brālis Andris vijoles spēli sācis mācīties Kanadas karaliskajā konservātorijā, bet paslaik papildinās pie Toronto universitātes mūzikas fakultātes profesora Davida Zeifera, mācoties konservātorijas pēdējās klases kursā. Andris ir 1974. g. Kivanis Internacionālā mūzikas festivāla stipendiāts. Pagājušā rudenī Andris uzņemts Toronto jaunatnes simfoniskā orķestrī.

Sarīkojuma programmā Andris Zariņš atskaņos vienu Jāņa Mediņa un vienu Jāzepa Mediņa dziesmu, bete Pēteris Zariņš — vienu Pēteŗa Barisona un otru Haralda Berino dziesmu. Programmā vēl piedalīsies Toronto DV nodaļas tautas deju kopa Daugaviņa ar 3 dejām un Mazā Daugaviņa ar 2 dejām. Tautas deju kopa Daugaviņa darbojusies vairākus gadus Edvīna Kalviņa vadībā. Pirms gada darbību uzsāka arī Mazā Daugaviņa. Daugaviņa piedalījusies latviešu un cittautu sarīkojumos Kanadā un ASV, kā arī Eiropas latviešu dziesmu svētkos Ķelnē. Daugaviņa pašreiz gatavojas Sietlas dziesmu svētkiem, kur piedalīsies tautas deju sarīkojumā.

Sarīkojuma laikā paziņos un apbalvos arī uzvarētājus jaunatnes vokālo un instrumentālo ansambļu un solo dziedātāju sacensībās. Uzvarētāji sniegs arī priekšnesumus.

BŠK

Pie mums Austrālijā

(Turpinājums no 16. lp.)

sam, godīgam un pilnīgi bezpartējiskam savā vērtējumā. Viņš nekad nemeklējot mākslinieka darbā labāko, bet gan slīktāko. Norādīt uz kļūdām un ierosināt mākslinieku tās ievērot un labot, esot kritiķa darbs. Kritika jāraksta tā, lai plašāka lasītāju saime un mākslas darba vidusmēra skatītājs to varētu saprast. M. Gauja savu izglītību baudījis Rīgā.

Nevar vēl zināt, cik daudz mūs skars un kā mūsu centienus ietekmēs Austrālijas valdības opozicijas vadītāja maiņa. Diezgan drāmatiskos apstākļos līdzšinējo liberāļu partijas un opozicijas vadītāju Bilu Snedenu nomainīja 44 g. vecais Džons Malkoms Frēzers, kuŗu uzskata par liberāļu konservātīvā spārna pārstāvi. Līdz šim viņš ir krasi uzstājies pret Vitlāmu Baltijas valstu inkorporācijas atzīšanas jautājumā un pēdējā preses konferencē Melburnā redaktoram E. Dēliņam apliecinājis: „Laiks nespēj pārvērst netaisnību par tiesībām. Mans viedoklis Baltijas valstu inkorporācijas atzīšanas jautājumā ir tāds pats kā (agrākajam opozicijas vadītājam) Bilam Snedenam. Viņš savu nostāju skaidri deklarēja 5. oktobrī tautas sanāksmē Donkastrā. Arī es tur piedalījos, un viņa nostāju pilnīgi atbalstu." Tāpat Frēzers teicis, ka pievienojas partijas Bendigo, Viktorijā, pieņemtai rezolūcijai, kas prasa inkorporācijas atzīšanas pilnīgu anullēšanu, tiklīdz liberāļi nāks pie varas.

Liekas, ka ar opozicijas vadītāja maiņu mēs neko nezaudēsim, bet varbūt pat iegūsim. Bet... to rādīs nākotne.

Ed. Šmugajs

Sākot ar 1. maiju minimālās algas tiek paaugstinātas

TAS ATTIECAS ARI UZ LAUKSTRĀDNIEKIEM

Ikviens Ontario provincē, uz kuŗu attiecas minimālo algu likums, un tagad tas attiecas arī uz laukstrādniekiem, būs tiesīgs saņemt algas paaugstinājumu, sākot ar 1. maiju.

Jaunā pamatalga būs 2.40 dol. stundā. Visi laukstrādnieki, kas nodarbināti augļu, sakņu un tabakas ražas ievākšanā, ir tiesīgi saņemt šo jauno likmi.

Cilvēkiem, ko aģentūras nodarbina par mājkalpotājiem, un cilvēkiem, kas bēŗu namos nodarbināti par pavadoņiem vai balzamētājiem, jāmaksā ne mazāk kā 2.40 dol. stundā. Mācekļiem vispārējā rūpniecībā jāmaksā vismaz 2.30 dol. stundā pirmajā mēnesī, kad tie nodarbināti, bet pēc tam pilna alga.

Būvdarbos nodarbinātie strādnieki vai būvlaukumu sargi ir tiesīgi saņemt vismaz 2.65 dol. stundā. Būvdarbos nodarbinātiem paredzētas mācekļu algas. Ātrās palīdzības šofeŗiem, palīgiem un pirmās palīdzības personālam tagad jāsaņem vismaz 115.20 dol. nedēļā vai, ja tie strādā mazāk nekā 48 stundas nedēļā, kārtējā alga ir 2.40 dol. stundā. Skolniekiem, jaunākiem par 18 gadiem, kas strādā nedēļā 28 stundas vai mazāk, vai skolas brīvlaikā, jāsaņem vismaz 2 dol. stundā.

Ja nodarbinātiem darba devēji dod istabu vai ēdienu, aprēķinot minimālo algu, tanī ieskaita 10 dol. nedēļā par istabu un 1.05 dol. par katru ēdiena reizi vai 22 dol. nedēļā par ēdienu.

Darba devēji, kas nodarbina laukstrādniekus, tiesīgus uz minimālo algu, nevar atvilkt no minimālās algas vairāk kā 32 dol. nedēļā par istabu un ēdienu; par pilnu apkalpi 40 dol., bet bez apkalpes 30 dol. nedēļā.

Ja jums būtu kādi jautājumi vai jūs vēlētos turpmāku informāciju, sazinieties ar tuvāko Darba ministriju.

Ministry of Labour
Ontario

HAMILTON
1 West Ave. [illegible]
KENORA
808 Robertson [illegible]
KINGSTON
1055 Princess St. 542-2853
KITCHENER
824 King St. W. 744-5211
LONDON
560 Wellington St. 438-7291
OTTAWA
2197 Riverside Dr. 731-7200
SAULT STE. MARIE
125 Brock St. 949-3331
SUDBURY
1538 LaSalle Blvd. 566-3071
THUNDER BAY
435 James St. South 345-2101
TORONTO
400 University Ave. 965-5251
WINDSOR
500 Ouellette Ave. 256-8278

Kā laimēt $100,000

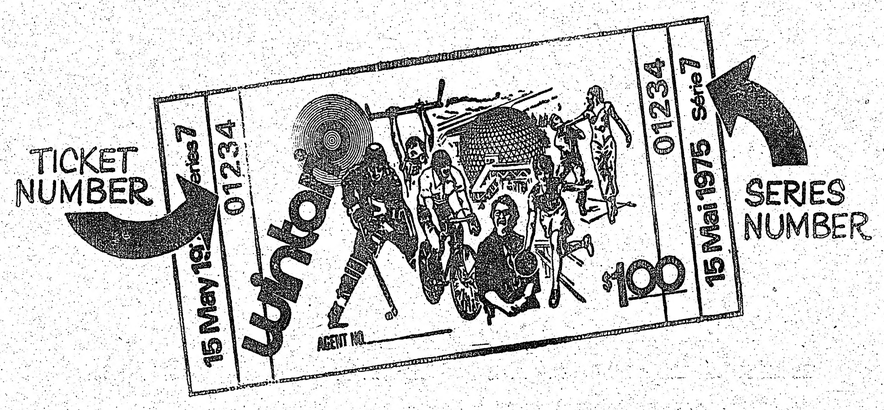

TAS IR GALVENAIS LAIMESTS JAUNAJĀ ONTARIO LOTERIJĀ — WINTARIO.

Ir arī vēl daudz citu laimestu. Pirmajā izlozē vien būs četrpadsmit 10.000 dol. laimesti, simtdivdesmit 1000 dol. laimestu un simtiem 100 dol. laimestu — līdz 1350 laimestu vispār.

Wintario izloze notiks katras divas nedēļas (katru otru ceturtdienu), sākot ar 15. maiju, un loze maksā tikai 1 dol. gabalā. Jūs tās varat iegādāties gandrīz visur: pārtikas preču veikalos, benzīna pildītavās, avīžu kioskos, cigarešu veikalos, piena veikalos, restorānos.

WINTARIO DARBOJAS ŠĀDI

Lozes katrai izlozei ir sagatavotas serijās. Piemēram, pirmajā izlozē būs lozes līdz 15. serijai. Serijas numurs iespiests blakus izlozes datumam.

Jūsu lozes numurs, kas sastāv no pieciem cipariem, ir iespiests sarkanā krāsā un atrodas blakus serijas numuram.

Tātad, ja jūsu serijas numurs ir tas pats kā serijas numurs, kas izlozēts, un jūsu biļetes numurs saskan ar laimējušo numuru, jūs laimējat galveno laimestu 100.000 dol.

Ja jūsu serijas numurs nav tas pats kā serijas numurs, kas laimējis, bet jūsu biļetes numurs ir tas pats, kas lozei, kas laimējusi, jūs laimējat lielo 10.000 dol. laimestu.

Ja vienīgi četri pēdējie skaitļi jūsu lozes numurā ir vienādi un tanī pašā kārtībā kā pēdējie četri skaitļi numuram, kas laimējis, jūs laimējat 1000 dol. Ja vienīgi pēdējie trīs skaitļi ir vienādi un tanī pašā kārtībā kā pēdējie trīs skaitļi laimējušam numuram, jūs laimējat 100 dol.

Protams, biļetes ir vienīgi derīgas izlozei, kās iespiesta uz lozes un var laimēt tikai vienu laimestu.

Pirmā izloze 15. maijā būs redzama televīzijā, tā ka jūs varat sekot laimējušo numuru izvilkšanai. Ja nu jūs vēlāk gribētu pārbaudīt laimējušo numuru, paskatieties laikrakstā.

KĀ SAŅEMT LAIMĒTO NAUDU.

Lai naudu saņemtu, atnesiet pasakni vai iesūtiet ierakstītā vēstulē, kuŗā ierakstīts jūsu vārds, adrese un tālruņa numurs, adresējot: Ontario Lottery Corporation, Cumberland Terrace, 2 Bloor St. W., Toronto.

Tas ir, kā jūs varat laimēt. Bet tā ir tikai puse no Wintario stāsta. Ar Kultūras un Atpūtas lietu ministrijas starpniecību miljoni dolaru, kas iegūti ar loteriju, palīdzēs atbalstīt veselu rindu aktīvitāšu tepat Toronto. Lietas, kas mums visiem dara prieku.

Tā jūs redzat, ka ar Wintario mēs visi iegūsim.

wintario

we all win

ONTARIO LOTTERY CORPORATION

Meklē

pieredzējušu šujammašīnas operātoru

(single needle) un serger'u. Labs atalgojums — gabalu darbs.

2382 Dundas St. W. Tālr. 534-0604

Saviem radiem un draugiem Latvijā

Jūs varat nosūtīt

PARTIKU ▪ RUBĻU CERTIFIKATUS

AUTOMOBIĻUS ▪ MOTOCIKLETUS

Tuvāka informācija

DV GRĀMATNĪCĀ,

491 College St., Toronto. Tel. 921-7121

Laikrakstam **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $21.—
☐ 6 mēnešiem $11.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

.....

Jauns abonents △ pagarinājums △

Čekus lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.

LOUIS LUNSKY, R.O.

OPTIĶI

Iepriekš pieteikties tālr. 921-3924

470 College St. (pie Bathurst) Toronto M6G 1A1

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRAMATNĪCĀ

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5

Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.

Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvanait.

921-7121

RATAS

— IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm ◉ Acu pārbaude

Zeiss ◉ Rodenstock ◉ Christ. Dior rāmji

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ◉ Kontaktlēcas (soft)

Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova. Latviešiem atlaide

Tīka mēbeles tieši no importētāja noliktavas. Dzīvojamo, ēdam- un guļamistabu iekārtas. Atvērts no pl. 9—9, svētd. no pl. 1—5. EINAR CLAUSEN Ltd., Hwy. 7., nedaudz austrumos no Bramalea, tel. 459-6760

Daugavas Vanagu nams
125 BROADVIEW AVE
Tel. 465-5225
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽADIEM SARIKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
Daugavas Vanagu klubs
atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk. piektd. un sestd. no pl. 12 — 1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTEM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTEM

kas? kur? ko?

Town & Country R.E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

41 Heathcote Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

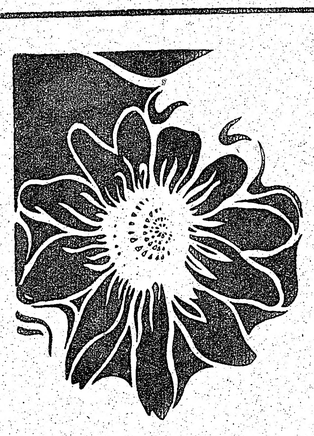

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
ALUMINUM SIDING
- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶIZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

Īpašnieks Arturs Mīme
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
2226 Dundas St. W.
Toronto. M6R 1X3

VALUDE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalve
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $12.00 mēnesī
23" $12.00 mēnesī
krāsu $20.00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401
865 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen).
Perupienīņš (Royal Jelly) no
ERGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17, Tālr. 534-0563

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPIGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA
OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS
316 Harbord Street, Toronto, Ont. Tel. 534-8447

PAVASARA LE 1-7353
delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

A. KRISTAPSONA
gaļas un gaļas izstrādājumu veikals
1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

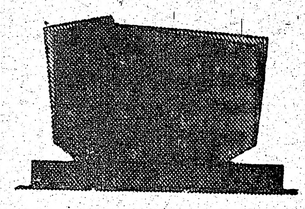

PIEMINEKĻI
Īpašumu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Visāda veida iespiedumdarbi

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- LAIKRAKSTI
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE. TORONTO, ONT. M4M 2E9
TĀLR. (416) 466-1514

Jaunie talanti Mančestrā, 1. rindā no kr.: Anita Āboliņa (deklamācija), Māra Vijupa (trompete), Laila Janausa (dejas), Ronalds Princis (programmas vadītājs, klavieres), Džerija Upeniece (tautasdziesmas, pašai ar ģitaru pavadot), Dace Vijupa (klavieres un solo dziedājums), Ināra Punga (dejas), Dorine Falceta (klavieres); aizmugurē — Kārlis Kažotnieks (ērģeles) un Dainis Romans (klavieres). Foto: J. Princis

Vašingtonas ārpolitika...

(Pārnesums no 1. lp.)

13% balsu, valdībā tiem ir septiņi portfeļi. Un radikālo revolūcionāru militārā junta nemaz nedomā pārveidot valdību, lai tajā būtu pārstāvētas politiskās partijas atbilstoši to svaram tautā. Tāpat kā visur citur, maza, bet labi organizēta komūnistu saujiņa var izdevīgā brīdī sagrābt varu savās rokās. Tā arī Portugalē vēl joprojām pastāv komūnistu sazvērestības iespēja.

Runājot par Eiropu, visas zīmes rāda, ka jūlijā Helsinkos sanāks Kremļa auklētā Eiropas drošības konference. Ja šajā konferencē Kisingers ar Fordu uz Vašingtonas un Maskavas detantes altāra vēl turpmāk upurētu amerikāņu prestižu un godu, tas mūs sevišķi nepārsteigtu. Forda un Brežņeva Vladivostokas sarunas, amerikāņiem neizdevīgie SALT nolīgumi ir tik apstraktas problēmas, ka par tām būtu lieki diskutēt. Viena puse lētticīgi paļaujas uz otrās puses solījumiem, un blēdis, apvedis lētticīgo apstūri, kaļ sev varenu rungu „drauga" iznīcināšanai.

Baltais nams svētdien pavēstīja, ka paredzētais komūnistu partijas ģenerālsekretāra Brežņeva brauciens uz Vašingtonu jūlija vietā pārcelts uz oktobri vai pat vēlāk. Nav domājams, ka te iemesls būtu meklējams Brežņeva nestabilā veselībā. Manuprāt tas, kas pašlaik notiek Vašingtonā, ir ne vien Indoķīnā dabūto brūču dziedēšana, bet varbūt ASV ārpolitikas kardināla pārvērtēšana, atbilstoši „politiskam klimatam" kongresā un amerikāņu tautas prasībām. Vai pieminēt vēl divus Dr. Kisingera „personiskā diplomātijā" ignorētus globālās ārpolitikas smaguma punktus? Tie skar divus kontinentus — Āfriku un Dienvidameriku. Panāma, Meksika, Venecuēla un Kuba, tāpat kā latīņu Amerika, nekad nav bijusi Kisingera aktīvitātes degpunktā. Vašingtona nekad vēl nav pilnībā aptvērusi tos pienākumus, kuŗus tai kā rietumu pasaules varenākai valstij būtu jāuzņemas. Tas nenozīmē, ka Vašingtonai jābūt „pasaules policistam", bet tā nevar izvairīties no brīvās pasaules vadītājas lomas. Pasaules brīvo Valstu vairākums var paļauties tikai uz Vašingtonas draudzību, uzticību un palīdzību nestundā. Te Dr. Kisingeram paveŗas lielākais pārbaudījums viņa politiskā karjērā. Nav šaubu, ka viņš varētu atzīmēt žilbinošus panākumus. Tā gan nebūs vairs viņa „personiskā diplomātija", bet ASV un visas brīvās pasaules atmošanās, sava spēka apzināšanās, un pats galvenais, apņēmība īstā laikā un īstā vietā likt svaru kausos visu savu milzīgo potenciāli.

Ir dzirdētas valodas par iespējamu Kisingera demisiju, ka viņa pēctecis varētu būt pašreizējais ASV sūtnis Londonā Ričardsons, vai bijušais aizsardzības ministrs Melvins Lērds. Daudz runāts arī par Kisingera un aizsardzības ministra Šlesingera kolīzijām pagātnē. Nav šaubu, ka Šlēsingera svars kā Baltā nama, tā kongresā tieši pēdējos mēnešos pieaudzis. To nekādā gadījumā nevar uzskatīt par negātīvu zīmi. Viena no Dr. Kisingera labajām rakstura īpašībām ir humora izjūta. Lai apklusinātu ziņkārīgās preses balsis, kas apgalvoja, ka viņa demisija ir tikai dažu dienā jautājums, Dr. Kisingers kādā nupat noturētā preses konferencē norādīja: „Ārlietu ministra posteni atstāšu tajā dienā, kad to katēgoriski pieprasīs Nansija (Kisingera kundze). Protams, ka pastāv iespēja, ka prezidents apžēlojas par mani un šo nepateicīgo amatu uztic kādam citam nelaimīgam cilvēkam."

Aleksandrs Ķegumnieks

ELMĀRA DAMBERGA - DADŽA

plašākā un vispusīgākā darbu skate

(akvareļi, eļļas, akrilikas, karikatūras un sarži)

24. un 25. maijā

Toronto Austrumu ev. lut. draudzes īpašumā

TĀLAVĀ

sezonas atklāšanas sarīkojuma ietvaros.

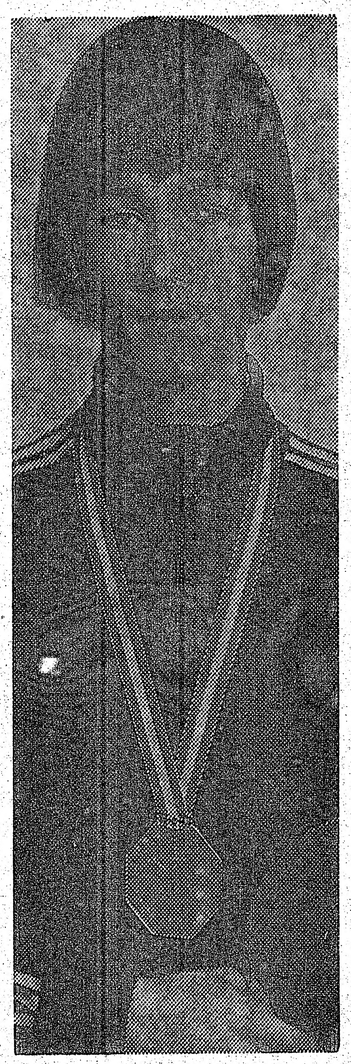

Viktors Skujiņš,

Kanadas galda tenisa dalībnieks, piedalās no 1. līdz 9. maijam Tautu sadraudzības olimpiadā Telavivā, Izraēlā. Sacensībās Sanderbejā viņš nesen izcīnīja Ontario jaunatnes meistara godu galda tenisā un iedalīts Ontario jaunatnes galda tenisa izlases vienībā, kas Leftbridžā (Albertā) izcīnīja pirmo vietu komandu sacensībā. Augšējā attēlā 17 g. v. Viktors Skujiņš redzams ar Leftbridžā izcīnīto zelta medaļu.

Foto: J. Ligers

PASAULES NOTIKUMI

Padomju „parlamentārieši" ciemosies Anglijā

Nākamie ciemiņi no austrumiem Anglijā būšot padomju „parlamentārieši", ko Interparlamentāriešu ūnijas uzdevumā uzaicinājis parlamenta ziņotājs Šelvins Loids un Lords Kanclers. Šī delegācija — 7 deputāti un 3 tulki, ieradīšoties Londonā 13. maijā un palikšot līdz 22. maijam (domājams, ka tiem nebūšot jābrauc prom tādā steigā kā biedram Šeļēpinam!). Ciemiņu uzņemšanai esot izveidota jau parlamenta locekļu komiteja. Esot domāts par ciemiņu iepazīstināšanu ar Anglijas zemi un dabu, bet neatstāšot novārtā arī politiskās lietas. Parlamenta locekļi noteikti gribēšot zināt par žīdu tiesībām Pad. savienībā un citiem līdzīgiem jautājumiem, bet jo sevišķi interesanti būšot dzirdēt, kā tulki pārtulkošot krieviski parlamenta darba kārtības punktu, kas kritizējot padomju valdību par to, ka tā aizliedz saviem pilsoņiem Cilvēka tiesību deklarācijā paredzētās pamata brīvības.

Arī padomju ārlietu ministrs Gromiko gatavojoties apmeklēt Angliju. Kā redzams, tieši šī zeme ar smago inflāciju, daudzajiem streikiem un citām saimnieciskām grūtībām jo sevišķi pievelk komūnistu dižvīrus.

Portugales vēlēšanās komūnisti zaudējuši

No Portugales 6,1 milj. vēlētājiem 25. aprīlī par sociālistu partiju nobalsoja 38 proc. Populārā demokratu partija ieguva 26 proc. balsu, trešā vietā ar 12,5 proc. atstājot komūnistus, kreisās militārās valdības atbalstītājus. Valsts satversmes sapulcē sociālistiem būs 116 vietas, demokratiem 80, komūnistiem 30, centra demokratiem 16, portugaļu demokratiskai kustībai 5 un ekstrēmi kreisajiem — viens sēdeklis. Sociālistu partijas vadītājs Soares kritizēja militāro valdību un sacīja, ka viņa partijas uzvara vēlēšanās nozīmējot milzīgu komūnistu sakāvi. Viņš vērsās pret komūnistu vadītājiem, ka tie grib dominēt pār strādnieku šķiru un uzspiest tautai savu diktātūru.

Arī Anglijā dārgākas cigaretes un dzērieni

Anglijas leiboristu valdības jaunais budžets, ar ko finanču kanclers Hilijs iepazīstināja parlamentu 15. aprīlī, izskatās vairāk pēc konservātīvo budžeta nekā strādnieku partijas. Palielināti nodokļi alkoholiskiem dzērieniem, cigaretēm, kā arī t. s. luksa lietām — dārglietām, dažādiem elektriskiem aparātiem, televīzijai u. c. Pārtika un pirmās nepieciešamība preces nav skartas. Kanclers izteica jo stingru brīdinājumu arodbiedrībām pieturēties pie norunas par algu paaugstināšanu un strādāt apzinīgāk. Tikai tā varēšot pārspēt inflāciju un saimniecisko krizi. Ar šiem vārdiem Hilijs ārkārtīgi nokaitinājis arodbiedrības un savas partijas kreiso spārnu. Konservātīvie, pēc tradicijām, budžetu nokritizēja, bet reizē bija arī spiesti atzīt, ka finanču kancleram esot „liela drosme" tādu celt savai partijai priekšā.

Šeļēpins nežēlastībā

Pēc angļu laikrakstu ziņām, nesenais britu arodbiedrību ciemiņš Aleksandrs Šeļēpins kritis nežēlastībā. Viņš it kā esot atlūdzies no politbiroja locekļa pienākumiem. Šo „atlūgšanos" angļu žurnālisti noraida kā neveiklu „ielāpu, kas uzlikts, lai segtu iekšējas cīņas par varu" Kremlī. Daži uzskata, ka pēdējais piliens Šeļēpina karjēras kausā esot bijis viņa nesekmīgais apmeklējums Anglijā. To viņa ienaidnieki izmantojuši, lai tiktu no viņa vaļā. Esot bijis ļoti zīmīgi, ka neviens no Šeļēpina kollēgām politbirojā neesot viņu mēģinājis atrunāt no brauciena, kaut arī pazīmes jau sen rādījušas, kādas sekas šim apciemojumam varētu būt. Kāds angļu korespondents jau premjēra Vilsona ciemošanās laikā Maskavā ziņoja, ka ar Šeļēpinu neviens kollēga negribot runāties un viņš stāvot sāņdzis malā. Tā nu iznācis, ka šeļēpiniādei gala punktu uzlikuši Maskavā bij. čekas priekšnieka „draugi". Diezin kā nu jūtas Lens Merijs, britu arodbiedrību priekšnieks?

VĒSTULU AKCIJAS PANĀKUMI

PUSSTUNDAS LAIKĀ PARAKSTA 100 VĒSTULU!

Indianāpoles latviešu akadēmiskās kopas rīkotajai paneļdiskusijai — Kurp ejam, kas jādara? — Latviešu sabiedriskā centra telpās sekoja protesta vēstuļu rakstīšanas akcija ASV prezidentam, ārlietu ministram un tautas vietnieku nama locekļiem. Paneļdiskusija notika Indianāpoles latviešu jauniešu apvienības rīkoto jaunatnes divu dienu īskursu ietvaros, kādēļ diskusijas klausītāju vidū bija daudz jaunatnes pārstāvju, kas arī bija vieni no čaklākajiem protesta vēstuļu rakstītājiem.

Akadēmiskās kopas valde bija sagatavojusi divējādus protesta vēstuļu paraugus, tos pavairojusi, sagādājusi nepieciešamās adreses un pat aploksnes un pastmarkas — vēstuļu rakstītājiem atlika tikai izvēlēties, kam savus protestus sūtīt un tos parakstīt. Pusstundas laikā visas 100 pavairotās vēstules bija parakstītas!

Redzot lielo atsaucību, Akadēmiskā kopa vēlreiz pavairojusi abus vēstuļu paraugus un protesta akciju turpina. Tautieši, kas vēlētos tanī piedalīties, tuvāku informāciju, nepieciešamās adreses un vēstuļu paraugus var saņemt, zvanot Akadēmiskās kopas vecākajam Arnoldam Lācim (924-1901) vai Ojāram Melbārdim (546-7424).

Nupat protesta vēstuļu akcijā iesaistījusies arī māc. Pētera Nesaules aprūpētā Indianāpoles latviešu ev. lut. draudze.

G. G.